

**BU ÜLKENİN
GEÇMİŞİNDE BİZLER VARDIK
GELECEĞİNDE
BİZLER OLACAĞIZ**

Sade Soda Dergi

Yıl: 1 Sayı: 4 Güz 2017

ÖNDER

İmam Hatipliler Derneği Adına

İmtiyaz Sahibi

Halit Bekiroğlu

Genel Yayın Yönetmeni

Hilâl Furkan

Yazı İşleri Müdürü

Abdullah Ceylan

Yayın Editörü

Mustafa Furkan

Sade Soda Mutfağı

Musab Yılmaz
Zennur Çalık
Enes Yılmaz
Kübra Nur Doğru
Resul Çiftçi
Hilâl Mısırlı
Yusuf Dönmez
Raif Nas

Hukuk Danışmanı

Hasan Hüseyin Kalender

Grafik Tasarım

Ali Bıyıklı
0539 763 89 49

Fotoğraf

Erhan Türk

Reklam

Furkan Güngör

Yazışalım, Konuşalım, Gel Tanışalım

Alemdar Mah. Yerebatan Cad. Salkım Söğüt Sok.
No: 7 Fatih/İSTANBUL
sadesodadergi@gmail.com
0 (212) 519 09 53

Potansiyel Yazarımızdan,

Yaz ve Gönder

sadesodayazi@gmail.com

Baskı Yeri

Acar Matbaacılık Promosyon ve Yayıncılık
Maltepe Mah. Litros Yolu Fatih San. Sit.
No: 12/270.280 Zeytinburnu/İstanbul

Yönetim Yeri

Alemdar Mah. Yerebatan Cad. Salkım Söğüt Sok.
No: 7 Fatih/İSTANBUL
sadesodadergi@gmail.com
0 (212) 519 09 53

Dilek&Öneri&Şikayet

sadesodadergi@gmail.com

Sosyal Medyada Biz

f t @ sadesodadergi

"Üç ayda bir yayınlanır."

Yazılarda yayın kurulu değişiklik yapabilir.

Gönderilen yazılar iade edilmez.

Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yazılardan yazarları kadar okuyucular da sorumludur.

Kuş Ölür, Sen Uçuşu Hatırla*

Kaçamadın yıllardır şu dünyadan.

İyinin ve iyiliğin günbegün yağmalandığı şu dünya tek meskenin.

Her yere girdiler misafir kabul etmeyenler; zihnine, evine, ülkene.

Korkuttular, sindirdiler, öz güvensizleştirdiler.

Cebinden çaldıkları paraları başından aşağı saçtılar; önce elini kolunu bağladılar, sonra özgürlüğüne kavuşturdular.

Kıyamet senaryoları, uzaylı istilaları, robotların hâkimiyeti, önce Ay'a sonra Mars'a kaçma planları...

Bakma, hep boşdular ama sonra ne de çok kurtardılar. Yaşamana kendilerinin izin verdiklerini sanıyorlar hüsnükuruntular.

Bırak öyle de sansınlar.

Sen yürü.

Biri duvar öredursun duası uzun atlama şampiyonu olanların önüne, Erişemez.

Bir başkası tellere diken saradursun gülü dikeniyile çoktan kabul edenlere,

Kesemez.

Diğerleri elektrikli tellerle korkutadursun evinde bir gece lambası yanmayanları,

Değemez.

Göklerden gelen bir karar varsa ki vardı, ki var, ki var olacak,

Devirlerden, diyarlardan gelip göklerde buluşan ezanların varsa ki vardı, ki var, ki var olacak,

Beton duvarlar içinde bir çiçek açarsa ki açtı, ki açar, ki açacak,

O hâlde ne yapsalar boş.

Sen yürü.

Uçurumu kim koyarsa koysun bu kadar yanına yürü, yürü, yürü.

Vakit gelene kadar buralardasın, ismin söylenene dek.

İşin var; yolun var; hedeflerin var; varılacak ne çok durak, dönecek ne çok köşe var.

Zaman senin.

Mekân sana emanet.

Zaman geçerse ki geçti, ki geçer, ki geçecek;

Sen uçuşu hatırla,

Kuş ölecek.

Hilâl FURKAN

*Füruğ Ferruhzad

İçin deki ler

06 >

Acizliğinde
Devleşen Bir Şair:
Cahit Zarifoğlu

12

Bizim Bildiğimiz
Ummanda Bir
Nokta

20

Arka
Flu Olsun!

24

Hindistan'a
Otostop

08 Yok Canım
Hiç Olur mu
Öyle Şey?

10 Üç Dil

16 Senin Mekân
Neresi Azizim?

18 Cihan Harbini
Bitiren Hastalık
İspanyol Gribi

22 Demirbaş

46 Örnek
Projeler

48 Bir Varmış
Bir Yokmuş

50 Karar Anı
Dostum

< 44 Selamünaleyküm
Dünya Milletinin
İnsanları

54 >

28 Çevrimiçi
Adem Özköse

36 Orada Bir Kudüs Var
Uzakta Değil

40 Sanattaki
Sol Hegomonya
Artık Kırılıyor

23 İcini Döken
Kitaplar

30 Evin
Ruhu

32 Kitabın
Ortasından

34 Teknoloji
Kafası

38 Gözlerin İki
Parlak Yıldız,
Gözlerin...

52 Cuma
Günü

56 Bi Acayip
Mekanlar

58 On Bes
Temmuz

60 Gölgenin
Yedide Biri
Kardeşlik

62 Zekâ Spor

Çörçil
Açılımı 61 >

AĞAÇ
ALTI

MAHMUT
BIYIKLI

ACİZLİĞİNDE DEVLEŞEN BİR ŞAİR:

Cahit Zarifoğlu

Türk şiirinin zirve şairlerinden olan Cahit Zarifoğlu, sıkça zikredildiği üzere "artist" değil derviş bir şairdir. Fethi Gemuhluoğlu'nun tabiriyle yerinmenin ve sevinmenin ötesindedir. Övgüye de kınamaya da yergiye de aldırılmaz. Hayattayken şiiri üzerine yürütülen eleştirilere takılmaz.

İnandığı, doğru bildiği düzlem üzerinde istikametini bozmadan kalemin yükünü kuşanır. Dünya ve dünyalıklar karşısında imtihanını kaybetmemek için sağlam direniş sergileyerek mümince bir tavır içinde ömrünü güzelleştirir. İnanmadığı söz söylemekte cömert davranmaz. İnanıklarını heyecan içinde yaşar ve söyler.

Şahsiyet Sahibi Bir Şair

Dışarıdan bakıldığında kendisini tanımayanların rahat bir şekilde soğuk birisi olarak tarif edebilecekleri bir kişilik fotoğrafı belirirken içeriden bakıldığında ve yakından tanındığında yufka yürekli, ince düşünen, merhametli, şahsiyet sahibi olduğu hemen anlaşılır.

Vazifeli şairlerimizdendir. Rıza olmasını bilmiş, rıza makamını içselleştirmiştir. Yeryüzünde bulunmak vazifesinin sırrını keşfetmiş ve bu sırrın ruhuna uygun olarak yazmış ve yaşamıştır.

Ev Sohbeti

Babası Niyazi Bey, Nakşî olduğu için evlerinde gerçekleştirilen sufi sohbetlerin tesiri, üzerine kuvvetli derecede yerleşmiştir. Niyazi Bey, Nakşî geleneği haricinde diğer irfani geleneklerin usul ve edepi ile menkıbelerini de sohbetlerde sürekli dile getirir. Kandil ve cuma gecelerinde bütün aile bir araya gelip mevlid ve ilahiler okur. Bu geleneği Cahit Zarifoğlu kendi ailesi içinde de çocukları ve kıymetli eşiyle devam ettirir.

Babası Niyazi Bey'in her hâli tarikat adabı üzerinedir. Maraşlı Şeyh Ahid Efendi'nin vekâletini devam ettirdiği bilinmektedir. Fakat Cahit Zarifoğlu'nun nasibi başka bir kapıda, başka bir Mürşid-i Kâmil'in dizininin dibinde olmuştur. Bu bağlanma şairin şiirine de yaşantısına da önemli güzellikler katmıştır. Şiirini tasavvuf deryasının içinde şekillendirmekten çekinmemiş, aksine bilinçli bir şekilde bu zengin okyanusa dalışlar gerçekleştirmiştir. Bu dalışlar ve beslenmeler sadece şiirlerinde değil şairin düzyazılarında da açık şekilde görülür.

Sohbete Çağrı

Sezai Karakoç ve Necip Fazıl gibi üstatların tasavvufi neşveyi şiirlerinde kullanmaları Nuri Pakdil'in Bağlanma'sında anlattığı ve Fethi Gemuhluoğlu'nun örnekligi, Zarifoğlu'nun sufiyane dilinde etkili olmuştur.

Yaşamak isimli muhteşem eserinde, "Havuzuna giremediğimiz dervişliğin, sohbette birilerinin önünde diz çökmeye bağlı büyük bir medeniyetin büyük fırsatlarından" biri olduğunu vurgular. Anı/günlük formatındaki kitabından şairin içsel yürüyüşüne dair birçok noktayı yakalayabiliyoruz.

Hikmetin İzinde

Yine şiirlerinin bütünü'nü titizlikle incelediğimizde hikmetin derin izleri hemen kendisini gösterir. Hikmetin izlerinden kastımız şudur: Şairin şiirinde tasavvufi öğretisi sloganik bir abartıda değil ince işçilikle şiire yerleştirilmiştir.

"Yukarı sola ve aşağı/ Verildikçe kondukça alan kalbe" mısralarıyla başlayan şiirinde "nefyü isbat" zikri tasvir edilmektedir. Bu dünyayı bilmeyen okur için bu ve benzeri şiirler kapalı ve anlaşılmaz olarak algılanmış ve anlatılmıştır.

"Efendim" başlıklı şiiri tasavvufi edebiyatımıza sunulmuş en güzel hediyelerden biridir.

Tasavvuf, talibe iddiasından vazgeçmeyi, benlikten sıyrılmayı, nefsini aşmayı, derin suların geçmeyi, ismini örtmeyi, afişlerden sıyrılmayı öğütler. Övgü aldığı da yergi aldığı da kalp atışlarının değişmemesini tembihler. "Ben" diyenlerin benlik imtihanında kaybolup gittiğine dair sayısız menkıbelerde anlatılır. Şair bu terbiyeyi özüne yerleştirmiş, kabullenmiş, acziyetinin farkına varmıştır. "Sultan" şiirinde bu hâli şu mısralarla örmüştür:

*Seçkin bir kimse değilim
İsmimin baş harfleri acz tutuyor*

Yine bu mükemmel şiirde ibadete güvenmemeyi, rahmetine sığınmayı günahlar hatıra getirerek nefsin azgınlığıyla hesaplaşmayı, sürekli tevbe makamında bulunarak kulun hatalı, Rabbimizin hatadan münezzeh olduğu çok başarılı duyarlılıkla şekilde kelimelere dökülmüş, sufi hassasiyetiyle şiire girmiştir.

*Hayat bir boş rüyaymış
Geçen ibadetler özür
Eski günahlar dipdiri
Seçkin bir kimse değilim
İsmimin baş harflerinde kimliğim
Bağışlanmamı dilerim*

Yazmak ve Yaşamak

Cahit Zarifoğlu, tasavvufi hayat tarzını hem kendi şahsında yaşayan hem de kuvvetli bir şekilde bu geleneği edebiyatımızda çağdaş bir formda yaşatan bir şairimizdir. Yunus'un yüzyıllar evvel vurguladığı sözün aslının

nereden geldiğinin bilincindedir.

*Ey bu özlerin aslın bilen,
Gel de bu söz nereden gelir?
Söz aslını anlamayan,
Sanır bu söz benden gelir.*

Sözün aslını bilenler vazifelidirler. Yazmanın da nefisten olmadığını, ilahî bir emirle olduğunu bilirler. Bu sebeptendir ki günümüzde çokça yazılıyor, çokça söyleniyor ama sözün tesiri neredeyse kaybolmuş, söz düşmüştür.

Sözün Hakikati

Söz sırf edebî bir artistlikle söylendiğinde kıylükalden ibaret kalmıştır. Ne okuyanın ne de yazarın kalbine dokunmuştur. Oysa Zarifoğlu'nun sözünün bir tesiri vardır. Çünkü o salt edebiyat yapmış olmak için değil sözün de bir emanet olduğunun şuuruyla kalbine yüklenen, "yaz" ilhamının doygunluğu ve dinginliği içinde bu vazifeyi icra etmiştir.

Âşık Yunus'un "Behey Yunus sana söyleme derler/ Ya ben öleyim mi söylemeyince?" dediği gibi, Zarifoğlu'nda söylemek vakti gelince icra edilecek bir hâldir.

Yaşamadığını yazarlar geleceğe kalmaz. Çağının insanını etkilemez. Bakınız Hz. Mevlâna'nın sözü, yüzyıllarca insanlığa ilaç gibi şifa sunmakta, tesirini göstermektedir.

Yunus Emre Aşkı

Zarifoğlu şiiri de geleceğe kalacak bir şiirdir. Çünkü yaşamadığı hâlleri, hissetmediği duyguları dile getirmeyi, şiire dökmeyi vebal olarak görür. Bu vebalin altında kalmak istemez. İşte bu durum tasavvuftan nasibini almış mümin bir şairin tavrıdır tarzıdır.

Zarifoğlu için Rasim Özdenören, "Her zaman 'aşık' biri olarak yaşadı." der. Zarifoğlu'nda aşk, irfani geleneğin öğretilerindeki derinlikli, kimlikli aşktan başkaca bir şey değildir.

Nitekim "Eski şairliklerim gitti gözümde/Gayridir bir başka hâl kuşanıyorum." ve "Bir Yunus Emre olmak istedim." diyen şair, Yunus'un kendini bulduğu aşka taliptir.

Müslümanca Öğütler

Cahit Zarifoğlu çağın sanatçılara yüklediği komplekslerden kendisini korumasını bilmiş, yanına gelen edebiyat heveslisi gençlere de Müslümanca duruşun örneklerini en güzel şekilde sergilemiştir. Yazımızı yine onun derviş kimliğini yansıtacak Müslüman sanatçı portresine layık şekilde gençlere sıkça verdiği bir öğütle bitirelim:

"Biz öğretmensiz, mürşidsiz kalmamaya ve her dakikamızın imtihan olduğu bilincini kazanmaya bakalım. Okuyun; İmam-ı Şarani, Mevlana, Yunus, Reşahat, Eşrefoğlu Rumi... İpuçları, sırlar, edep, adap oralarda ve hadislerde. Batı tipi şiir, hikâye ve romandan sıyrılmak gerekiyor. Gerçekleştirilmesi gereken tam anlamıyla Müslüman sanatçı olmaktadır."

OKU

Cahit Zarifoğlu'nun Çocuk Kitapları

İZLE

7 Güzel Adam Belgeseli

KEŞFET

Hece Dergisi "Yedi Güzel Adamdan Biri: Cahit Zarifoğlu Özel Sayısı"

ENES
YILMAZ

YOK CANIM HIÇ OLUR MU ÖYLE ŞEY!

Toplum olarak siyaset konuşmayı çok severiz. Genç yaşlı demeden, tanıdığımız tanımadığımız insanlarla çeşitli zaman ve mekânlarda siyaseti gündem yapmaktan çekinmeyiz. Fakat eşyanın tabiatı gereği, çok konuştuğunuz bir meselede ya bir yerden sonra tekrara düşersiniz ya da bilmediğiniz noktaları kendi tahminlerinizle doldurmaya çalışırsınız.

Sanırım biz de bu duruma düşüyoruz. Bazen o kadar çok siyaset konuşuyoruz ki bazı boşlukları boş bırakmak yerine kendi temenni ve tahminlerimizle dolduruveriyoruz. Bu boşluk doldurmanın en büyük veçhesini ise komplo teorisi diye nitelendirilen söylemler oluşturuyor. Kısaca tanımlamak gerekirse esasen kendi hatanızdan kaynaklanan bir problemi başkalarının size karşı art niyetle giriştiği işlere bağlamaya komplo teorisi deniyor. Bu durumun yaygınlığının sebeplerini incelersek karşımıza ilk olarak zihin konforu geliyor. Ortaya çıkan problemler üzerine kafa yorup hatalarınızı tespit etmektense meseleyi bir çırpıda başkalarına mesela dış güçlere havale ediyorsunuz. Tabii böylelikle, sorunu tespit ettikten sonra çözmek için zahmet harcamanıza da gerek kalmıyor. Oldukça konforlu bir durum. Kesinlikle bırakmamız gereken bir alışkanlık olduğu aşikâr.

YERİNE KENDİ TEMENNİ VE TAHMİNLERİMİZLE DOLDURUYORUZ. BU BOŞLUK DOLDURMANIN EN

Öte yandan, bu durumun devletlerarası ilişkilere yansımaları konusunda bu kadar kolay hükümler verebilmek doğru değil. Zira bu ilişkiler mebzul miktarda komplo ve art niyetin had safhasında faaliyetler içeriyor. Fakat son zamanlarda bu konularla alakalı konuşulurken komplo teorisyenliği eleştiriyeli çokça karşılıklı olduk. O kadar ki bu eleştiriler, bir devletin başına bir musibet geldiğinde bunun mutlaka o devletin kendi hatalarından kaynaklandığı, başka bir devletin bu işin plan, organizasyon veya yönlendirme kısmında yer alamayacağını iddia edencesine söylemler içeriyor.

Bu yazıda, uluslararası ilişkiler konularında cari söylemlerdeki komplo teorisyenliği eleştirilerinin o kadar haklı olmadığına, alelade insanlar olarak bu komplolardan belki hiçbir zaman haberdar olmayacak olduğumuz için komplo teorisi üretmenin yanlış olması yanında, yine o alelade hâlimizle herhangi bir komplo olmadığını iddia etmenin daha büyük bir yanlış olduğuna dair kanaatlerimizden bahsedeceğiz. Bunun için, bu konuda örnekler vererek meseleyi açıklamak faydalı bir yöntem olacaktır.

1953 Musaddık'ın devrilmesi - İran

Milliyetçi söylem ve eylemleriyle tanınan bir siyasetçi olan Muhammed Musaddık, 1951 petrolerin millileştirilmesi yolunda önemli bir kanunun meclisten geçmesini sağladı ve bu olaydan sonra şah tarafından başbakanlık görevine getirildi. Fakat bu kanundan rahatsız İngiltere ve ABD, İran ekonomisini zora sokacak girişimlerde bulundular ve İran ekonomisi için zor bir dönem başladı. Şah, Ağustos 1953'te başbakanı görevden alma girişiminde bulundu. Ama Musaddık yanlılarının başlattığı kitlesel sokak gösterileri karşısında İran'dan kaçmak zorunda kaldı. Musaddık'ın muhalifleri olaydan birkaç gün sonra ABD'nin de desteğinin alındığı iddia edilen bir darbe düzenleyerek Musaddık'ı yönetimden uzaklaştırdılar ve şahın ülkeye dönmesini sağladılar.

Bu darbenin ABD destekli olduğu iddia edildi. Bazı ABD yetkililerinin çeşitli açıklamaları olsa da nihayetinde 2013 yılının Ağustos'unda yani darbeden tam 60 yıl sonra, CIA darbeyi ABD dış politikasının bir parçası olarak kendilerinin de desteklediğini açıkladı. Sanıyorum darbeden sonra uzun yıllar boyunca, Musaddık'ın devrilmesinde dış güçleri arayanlar da komplocu olmakla suçlanmışlardı.

İsrail

İsrail'in kuruluş sürecine baktığımızda, ilk büyük aşamanın Balfour Deklarasyonu olduğunu görüyoruz. Bu deklarasyonda, dönemin en güçlü ülkesi olan İngiltere'nin Dışişleri Bakanı, bir iş adamına (Lord Rothschild) -oldukça saygılı bir üslupla- Filistin'e yerleşebileceklerini, orayı yurt edinebileceklerini ve maruz kalacakları sıkıntılarda yardımcı olacaklarını söylüyor. Bu durumun, bahsi geçen iş adamı-

nin o dönem ciddi bir savaş içerisinde olan İngiltere'ye yüklü miktarda para vermesi sebebiyle verilen bir taviz olduğunu varsayalım, kazan-kazan anlaşması. Pekî, acaba aynı iş adamı ve çevresi, o yıllardan sonra bu işlerden el etek mi çekti? Hâlâ İsrail ile ilgili birtakım meselelerde, biz medya kuruluşlarından öğrenmesek de politikacıların böylesi insanlarla pazarlıkları yürütüyor olabileceğini iddia etmek çok mu akıl dışı bir çıkarım?

ABD (eski) Başkanı Obama'nın, ABD ile İsrail arasında kopartılmayacak bağlar olduğunu ifade etmesi, diğer güçlü ülkelerin neredeyse hiçbir zaman İsrail aleyhinde eylem ve söylemler içinde bulunmaması acaba sadece bir menfaat ortaklığından mı kaynaklanıyor yoksa çekindikleri bir şeyler mi var?

15 Temmuz

O kadar komplolardan bahsedip de 15 Temmuz'dan bahsetmemek olmazdı elbette. Tabii hepimiz neler yaşandığına dair birçok bilgiye sahibiz fakat bazı bilgileri burada tekraren ifade edip durum üzerine birkaç söz söylemek gerekiyor.

Jandarma Genel Komutanı, Kara, Hava ve Deniz Kuvvet Komutanları ve Genelkurmay Başkanı'nın en yakınındaki insanlardan bazıların, kelimenin tam anlamıyla yeraltı örgütü diyebileceğimiz bir yapının mensubu oldukları ortaya çıktı. Öyle ki bu kişiler bazı komutanların "elim, kolum" diye nitelediği, en güvenilen ve 20-25 senelik görev süreleri içerisinde anormal herhangi bir faaliyeti tespit edilmemiş kişilerdi. Darbe günü Akıncı Hava Üssü'ndeki toplantılardan birinde, işin organizasyonu ile görevli olanlardan birinin kendisini dinleyenlere hitaben "Yıllardır bugün için yetiştirildiniz, o gün bugün!" dediği ifadelerde yer aldı. Aynı örgütün, uygulama markefinde bulunmayan, kurulum dosyasının kişiler tarafından elden dâğıtıldığı ve yüz binin üzerinde kullanıcı olan gizli bir mesajlaşma programı kullandığı ortaya çıktı. Ve bugünlerde, bu örgütün yurtdışına kaçmışlarının buldukları ülkelerde isimlerini değiştirdikleri, o ülkenin insanlarına benzer isimler aldıklarını duyuyoruz.

Buraya kadar, ulusal ve uluslararası bazı konularda örnekler vermeye çalıştık. Bu örnekler elbette yenileri eklenebilir. Fakat bu, başta da ifade ettiğimiz gibi her hadisenin bu tip plan ve organizasyonlar çerçevesinde gerçekleştiği anlamına da gelmiyor. Önemli olan, olayları samimi bir şekilde anlamaya çalışmak ve yeterince bilgi sahibi olmadığımız konularda ahkâm kesmemektir. Bu yanlış ahkâm, durduk yere olayları komplolara bağlamak şeklinde olabildiği gibi, oldukça girift olayları basit toplumsal realitelere isnat etmek şeklinde de tezahür edebiliyor. Yeterince bilmenin ölçüsü olarak ise en uygun ölçü vicdanımızdır zira kişinin vicdani, kendisi için en iyi terazidir.

15 TEMMUZ
15 TEMMUZ
15 TEMMUZ

THREE PEOPLE

ÜÇ DİL

ثلاثة عوالم

L I V I N G A N D W O R K I N G

Y A Ş A M A K VE
Ç A L I Ş M A K

العيش والعمل

İngilizce: Yasemin Özenç Kandemir
Arapça: Ubeydullah Altuntaş

M O N T A I G N E
Y A Z A R İ

Tabiat bir **ana** gibi davranmış bize. İstemiş ki ihtiyaçlarımızı gidermek zevkli bir iş de olsun üstelik. Aklımızın istediği şey, iştahımızın da aradığı şey olsun: Onun kurallarını bozmaya hakkımız yok.

Biz pek şaşkın varlıklarız. "Filanca, hayatını işsiz güçsüz geçirdi." deriz; "Bugün hiçbir şey yapmadım." deriz.

"Bir şey yapmadım." ne demek? Yaşadınız ya! Bu sizin yalnız başlıca işiniz değil en parlak, **en şerefli** işinizdir.

"Bana büyük işler çevirmek imkânını verselerdi, neler yapmaya gücüm olduğunu gösteririm." deriz. Önce siz kendi **hayat**ınızı düşünmeyi, çevirmeyi bildiniz mi? Bildinizse bütün işlerin **en büyüğünü** görmüşünüz demektir.

Kendini göstermek ve iş görmek için büyük **fırsat**lara ihtiyaç yoktur. Hangi mevkide olursa olsun, perde arkasında da perde önünde de insan kendini gösterir. Bizim işimiz **kitap** doldurmak değil **ahlak**ımızı yapmaktır; savaşmak, memleket kazanmak değil yaşayışımıza dirlik düzenlik getirmektir.

En büyük, en şerefli eserimiz **doğru dürüst** yaşamaktır. Geri kalan her şey; başa geçmek, binalar kurmak, nihayet ufak tefek eklentiler, yollardır.

Ancak küçük **ruhlar** işlerin ağırlığı altında ezilir; onlardan sıyrılmayı, bir yerde durup yeniden başlamayı bilmezler.

EN BÜ-
YÜK, EN
ŞEREFLİ
ESERİMİZ
DOĞRU
DÜRÜST
YAŞA-
MAK-
TIR. GERİ
KALAN
HER ŞEY;
BAŞA
GEÇMEK,
BİNALAR
KURMAK,
NİHAYET
UFAK
TEFEK
EKLENTİ-
LER, YOL-
LARDIR.

Nature has **mother**-like observed us. The actions she has enjoined us for our necessity should be also pleasurable to us; and she invites us to them, not only by reason, but also by appetite, and it is injustice to infringe her laws.

We are great fools. "He has passed his life in idleness," say we: "I have done nothing today."

What? Have you not lived? That is not only the fundamental, but the most **illustrious**, of your occupations.

"Had I been put to the management of great affairs, I should have made it seen what I could do." Have you known how to meditate and manage your **life**? You have performed the **greatest** work of all.

There is no need for great **opportunities** for showing ourselves and performing a work. No matter whatever position it is, the person shows himself in all stages, and behind a curtain as well as without one. To compose our **character** is our duty, not to compose **books**, and to win, not battles and provinces, but order and tranquility in our conduct.

Our great and glorious masterpiece is to live **to purpose**. All other things: to reign, to lay up treasure, to build, are but little appendages and props.

This is for little **souls**, buried under the weight of affairs, not from them to know how clearly to disengage themselves, not to know how to lay them aside and take them up again.

تعاملت الطبيعة معنا كأم. وأرادت أن يكون تغطيتنا لاحتياجاتنا شيئاً ممتعاً فضلاً على ذلك. ليكن الذي يريده عقلك هو نفس الشيء الذي تحبه شهيتك. ليس لنا حق في أن نفسد قوانينها.

نحن كائنون كثيرون التحير. نقول: «أضى فلان حياته بلا عمل»؛ «أنا لم أقم بأي شيء اليوم». ما معنى قول «أنا لم أفعل شيئاً»؟ أم عشتم! هو ليس فقط عملكم الأساسي وإنما هو **أشرف** وأبهر عملكم.

نقول: «لو أتيت لي الفرصة أن أقوم بأشياء عظيمة سأبهر الناس بما أستطيع أن أقوم به». أولاً هل علمتم التفكير في **حياتكم** وتنظيمها؟ لو علمتم يعني هذا أنكم انتهيت من **أعظم** كل الأمور.

لا يحتاج الإنسان إلى **فرص** كبيرة كي يظهر نفسه وينهي عمله. يمكن للإنسان إظهار نفسه في أي مقام سواء كان خلف الستارة أو أمامها. ليس أمرنا تسويد **الكتب** بل أمرنا تطيب **أخلاقنا**؛ ما أمرنا القتال وملك البلاد، إنما أمرنا تدبير الحياة وترتيبها.

أثرنا الأعظم والأشرف هو العيش **بالحق والعدالة** وما سواها إلا التولي ونصب الأبنية وأخيراً ملحقات وطرق صغيرة.

تتسحق تحت الأعمال **الأرواح** الصغيرة فقط؛ ولا يعرفون التخلص منها والبداية من جديد.

RÖPORTAJ:
MUSTAFA FURKAN
FOTOĞRAFLAR:
AHMET KARAGÜLLE

ATAKAN PEKER: BİZİM BİLDİĞİMİZ UMMANDA BİR NOKTA

Mucidi olduğu “sıvı metal” ile adını dünya çapında duyuran, Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği & Fizik mezunu olan Dr. Atakan Peker bu sayımızın konuğu. Dünyaca ünlü bilgisayar markası Apple’ın ürünlerindeki bazı sorunlarını çözmek amacıyla çalışmalarına başvurduğu Peker ile sıvı metalin hikâyesini, kendi serüvenini ve başarılı olmanın yol haritasını konuştuk. Keyifli okumalar.

Sıvı metalin hikayesini sizden dinleyebilir miyiz? Nasıl başladı, nasıl gelişti?

Sıvı metal özel bir metal alaşım ve bir markadır. Alaşımın özelliği şu: Belli formüllerdeki bu alaşımı çok hızlı bir şekilde soğuttuğumuzda mukavemeti çok yüksek, paslanmaz özelliklere sahip ve daha başka özellikleri de olan özel bir alaşım oluşuyor. Bu alaşımlar daha önceden biliniyordu fakat büyük ebatla üretiliyordu. Toz hâlinde ya da çok çok ince şerit hâlinde elde edilebiliyordu. Bu şekilde de işleniyordu. Biz özel formüller araştırıp bularak bunları büyük ebatlarda üretmenin yolunu bulduk. Daha sonra bunun endüstrideki kullanım alanları için çalıştık. Tabii yeni bir metal, yeni bir alaşımın endüstride uygulanması kolay değil. Birincisi bununla ilgili altyapılar bulunmuyor. İkincisi kullanıcılar açısından yeni metal bir alaşım için kullanım tecrübesi gerektiriyor. Çünkü metal ya da alaşım kullanımı normalde dayanıklı ve sağlam ürün demektir. Yanlış bir işlem olmaması gereklidir. Bundan dolayı da belli bir güvenilirlik oluşması lazım. Biz de onun üzerine çalıştık. Kısmen başarılı kısmen de başarısız olduk diyebilirim. Genel süreç bu şekilde oldu.

Şu anda hangi alanlarda kullanılıyor?

Mukavemeti yüksek olduğu ve çok hassas bir şekilde işlenebildiği için elektronik aletlerde mesela cep telefonlarındaki çeşitli parçalarda (kabzasında, SIM kart yuvasında vs.) kullanılıyor.

Allah'ın Bilgisi Yanında Bizim Bilgimiz Ne ki!

Mucit olarak anılıyorsunuz, hâlbuki bizim bildiğimiz mucitler kitapların tozlu sayfalarında kaldı. İnsanoğlu bilgi anlamında bu kadar ilerlemişken hâlâ yeni şeylerin icat edilmesi için dünyaya hangi gözlerle bakmak gerek?

Öncelikle bana göre bu yanlış bir düşünce. Mesela 1900'lerin başında Amerikan Patent Ofisi her şey bulundu diye kapatılmak istenmiş ama şu an sadece Amerika'da 8 milyon patent var ve bu sayı çok daha hızlı bir şekilde artıyor. Bir de şöyle bakacak olursak Allah'ın bilgisi yanında bizim bilgimiz ne ki! Yani bizdeki bilgiye ummanda bir nokta gibi bakmak lazım. Matematiksel olarak biz epsilonuz. (Matematikte sıfır olmayan ama sıfıra çok yakın sayılar için kullanılır.)

Tıptan bir örnek verecek olursak Ortaçağ'da Avrupa'da uygulanan tıp ilmine ve tedavi yöntemlerine baktığımızda dehşete düşüyoruz. Şimdi adını hatırlamadığım bir doktorun ifadesiyle şu an bizim tıp diye uyguladıklarımıza 50 yıl sonra bakıldığında nasıl biz Ortaçağ uygulamalarına bakarak dehşete düşüyorsak aynı şekilde sonraki nesil de bugünkü uygulamalara bakıp dehşete düşecek. Aslında o kadar aciz bir durumdayız. Çok az bir bilgiye sahibiz ve ancak el yordamıyla bir şeyler yapabiliyoruz.

Sonsuz bulunabilecek bilginin yanında 8 milyon patentlik bir bilgimiz var. Sonsuzun yanında milyar patent ve bilimsel yayın bile çok ufak olacaktır.

Aklına uygulanabilir bir proje gelen birinin fikrini geliştirmek için izlemesi gereken adımlar ne olmalı?

Çok fena bir soru (gülüşmeler). Birincisi fikrini nihai bir hedefe bağlaması gerekiyor. Yani ne yapmak istiyor, neye ulaşmak istiyor bunların kararını vermeli.

Fakat Google ileride Google Earth'ün bu kadar önemli bir gelir kapısı olacağını öngörmüş müdür mesela?

Muhtemelen hayır, ama fonksiyonel bir hedef koymak gerekli. Diyelim ki kafamda bir proje var. Bu projenin fonksiyonu belli olmalı. O fonksiyonu tayin ettikten sonra "Bu yapılabilir mi?" sorusu sorulmalı. Yani fiziğin temel kanunlarıyla çatışıyor mu? Mesela çok duyarız "Su ile çalışan motor icat edeceğim." denilir. Su ile çalışan bir motor yapılabilir ama bu bizim bildiğimiz motor olmayabilir. Ama şu anki motor sisteminde bunun olması fiziğin temel kanununa aykırıdır.

Teknik olmayan projelerde ise projenin insan tabiatına aykırı olup olmadığına bakılmalı. Üçüncü olarak da bunu pratik bir şekilde yapmak mümkün mü diye araştırılmalı. Dördüncüsü ise proje bulunacağı ekosistem içerisinde değerlendirilmeli. Yani proje sonuçları ekosistem içinde nasıl kullanılabilir, nasıl geliştirilebilir bunlara bakılmalı.

Size Vizyon Verecek Kişilerle Beraber Olmanız Çok Önemli

Mesleki anlamda şu anki konunuza en büyük katkıyı sağlayan şeyler neler? Üniversite tercihi, yabancı dil, aile desteği, yurt dışı vs.

Tabii bunların hepsinin katkısı vardır. Fakat bir şey öne çıkıyor ki o da geniş bakış açısı olan ve vizyonu olan insanlarla, hocalarla, arkadaşlarla beraberlik. Üniversite, aile desteği de kritiktir ama sizi öne çıkaracak şey size vizyon verecek bir hoca, bir arkadaş veya bir büyüğünüzdür. Bunların dışındaki bir etken de yurt dışına çıkıştır. Burada yurt dışı dememin sebebi ufukla alakalıdır, yani ufkunuzu genişletmek içindir.

Son zamanlarda hem devletin hem STK'ların hem de özel kuruluşların çok daha küçük yaşlardan itibaren gençleri bilime yönlendirdiğini görüyoruz. Sizce çok geç mi kaldı?

Benim bakış açım göre ne yapılsa kâr. Yapılan şeyler güzel ama gençleri heveslendirme açısından yeterli mi? Sanmıyorum. Ve hiçbir zaman da yeterli olmayacak. Ama dikkatli bakıldığında şu an yaptığımız şeyler çok minimal şeyler. Asıl uğraşılması gerekenden ziyade bunlar küçük küçük adımlar olarak görülmeli. Asıl adımlara giden küçük adımlar denilebilir. Bunlar gençlere bir vizyon verebiliyorsa güzel. Ama çok dar kapsamda birtakım beceriler kazandırıyor ve orada kalıyorsa gayet sıkıntılı. Bunlar gençlerin önünü açacak, vizyon kazandıracak bir aksiyona ya da bir plana dönüşürse çok daha iyi olur.

Hayata Bir Gözlemci Olmak, Hedeften Sapmamak Gerek

Günümüz gençliği ya gündemin ayartıcılığına kapılıp siyasetle, günübürlük gündemle vakit geçiriyor ya da bunlardan tamamen izole, hayatta neler olup bittiğinden habersiz derslere, kitaplara gömülüyor. Başarılı olmak için denge nasıl olmalı? Günümüzde gençleri

meraktan, bilimden, okumaktan alıkoyan en önemli şey ne?

Kendimiz dışındaki olaylara gözlemci olarak bakmakta fayda var. Yani haberleri kapatıp tamamen izole olmanın doğru olmadığını düşünüyorum. Bunun diğer ucunda ise her olaya takılıp kalmak, çok fazla üzölmek, vakit harcamak var. Sonuçta insanız ve belirli seviyede üzölür, seviniriz. Bunda bir sakınca yok ama kişinin gelişmesini etkileyecek şekilde takılıp kalması yanlış. Hayata bir gözlemci olmak, çok etkilenmemek lazım. Asıl işimize odaklanmamız, hedeften sapmamamız lazım.

Dünyaya yeniden gelseydimiz yine aynı mesleği seçer miydiniz?

Seçerdim. Çünkü kariyerimden memnunum. Atakan Peker makina mühendisi, 30 yıl sonra arkadaşlarla biraraya geldiğinde yine makinacı Atakan olarak çağırılıyorsunuz. Aslında nereden başladığımız değil nereye gittiğimiz önemli. Şu an makina mühendisliği haricinde çok başka şeylerle uğraşıyorum. Yani kariyer yolculuğu olarak gayet memnunum. Makina mühendisliğini okudunuz diye makinacı kalmak zorunda değilsiniz.

KISA KESELİM AYDIN HAVASI OLSUN"

Hayaliniz nedir?

İnsanlığa faydası olacak, arkamdan hayırla dua edilebilecek şeyler bırakmak. Birçok hayalimi gerçekleştirdiğim için bu diyebilirim.

İlham aldığınız biri var mı?

Turgut Özal

Neyin sırrına ermek isterdiniz?

İnsanın duygularıyla beynin iletişimi

En sevdiğiniz bilim kurgu filmi?

Godfather

Geçmişte hangi icada tanık olmak isterdiniz?

Tekerleğin icadı

Apple mı, Samsung mu 😊

Apple 😊

GENÇLER İÇİN BİR YOL HARİTASI

Küçükken bilgiye ulaşımımız zordu. Bundan dolayı bende bir kitap toplama merakı oluştu. Öğreniyken yurt dışına gittiğimde öğrenci bütçemle büyük fedakarlıklar yaparak kitap toplayıp satın alıyordum. Alamadığım kitabı da gece okul kütüphanesine gidip fotokopi çekiyordum, bu da saatlerimi alıyordu. Hayalim kendimce bir kitaplık sahibi olmaktı. Allah nasip etti, 35 yaşlarımda evim oldu. Birkaç yıl sonra da kendi çapımda bir kitaplık yaptırıp ve kitaplarımı da güzelce dizdim. Aradan 15 yıl geçti, geçen ay evdeyken kitaplığa baktım ve son 15 yılda sadece 3-4 kere bakmışım veya kullanmışım kitaplığı. Peki, ne olmuş?

Benim merakımda bir eksilme falan yoktu. İnternet diye bir şey çıktı. Öyle ki kitaplığa gitmenize gerek yok. Dünyanın bütün kütüphaneleri elinizin altında. Google diye bir şey var. Aradığınız bir şey varsa yazıyorsunuz iki-üç kelime, hemen aradığınız şey önünüze çıkıyor. Bu benim hayatımın 15 yılında büyük fedakarlıklarla yaptığım kütüphane olayı bir anda demode oldu.

Benim ilk bilgisayar ile tanışmam 30 yıl önce oldu. İlk bilgisayarım 25 yıl önce sahip oldum. İnternette 20 yıl önce tanıştım. 15 yıl önce ilk cep telefonumu, 10 yıl önce de ilk smart telefonumu aldım. Dünya çok hızlı bir şekilde değişiyor. Yani bu değişiklik tabiki durmayacak. Daha hızlı bir şekilde gelecek ve sizler bu şekilde gelen bir geleceğe nasıl hazırlanmalısınız? Bu konuda tecrübelerimden bir şeyler paylaşmak istiyorum.

Birincisi: Günlük ufak tefek şeylere kafayı takmayın. Az önce dediğim gibi ben 20 yıl kütüphaneye kafayı taktım, bir anda demode oldu. Siz de günlük şeylere kafayı takmayın. Boşverin çünkü ileride daha güzel şeyler var. "Peki ne yapmalısınız, kafayı neye takmalısınız, ufkunuzu nasıl açık tutmalısınız, nasıl bir vizyon sahibi olmalısınız?" gibi sorulara kafayı takın. Peki, bunu nasıl yapabilirsiniz?

İlk olarak değişik yerlere gidebilir, farklı yerler görebilirsiniz. Ülkemizin coğrafyası çok zengin. Yurt dışına gidemiyorsanız ülke içinde çok ucuz şekilde gezebilirsiniz. Uçakla çok cüzi paralarla Türkiye'deki birçok yere gidip gelebilirsiniz 1 günde. Değişik

"HAYATTAKİ EN GÜZEL ŞEYLER BEDAVA BİLİYOR MUSUNUZ? HAVA, SU GİBİ... AMA HAYATTAKİ EN GÜZEL İKİNCİ ŞEYLER ÇOK PAHALIDIR."

İBRAHİM TATLİSES'E ATFEDİLEN BİR SÖZ VAR: "URFA'DA OXFORD VARDI DA BİZ Mİ GİTMEDİK?" ŞİMDİ HER YERDE SADECE OXFORD DEĞİL DÜNYANIN EN İYİ ÜNİVERSİTELERİ, EN İYİ OKULLARI VAR. HER ŞEY ELİNİZİN ALTINDA. SİZ YETER Kİ MERAK EDİN, ÇALIŞIN.

insanlarla tanışmaya gayret edin. Özellikle hocalarınızla tanışın. Önceden bir mektup yazar, zarfa koyar, pullar gönderirdik. Gelirse cevap gelirdi. Şimdi ise e-mail var, Whatsapp var. Yani her bir şey var.

İkincisi, kendinizi biraz zorlayın. Burada zorlayın derken ciddi bir miktarda zorlayın demek istiyorum. Mesela hep AA alıyorsunuz. Dersleriniz hep yüksek. Şöyle bir yüksek lisans dersi alın da CC falan alın. En çok yükseleceğiniz yerin acı tadını bir hissedin. Yani zorlanacağınız bir ders alın. Eğer mühendislik ve teknik bilimlerde iseniz üniversitede bir tane sanat dersi alın ve ciddiye de alın. İyi yapmaya çalışın. Eğer sosyal bilimlerde iseniz o zaman da matematik dersini tavsiye ederim. Yani biraz ezildiğinizi göreceksiniz (gülüşmeler). Yani bu başarı dediğimiz şey kendi rahat dairemizden çıkarak kendimizi zorlamak demek. O yüzden değişik şekillerde kendimizi zorlamaya çalışalım.

Üçüncüsü, değişik tecrübeler edinelim. Burada yanlış anlaşılmasını istediğim bir şeyden bahsetmek istiyorum. Hayatta çok güzel, çok iyi şeyler var. Onları tanımaya, öğrenmeye çalışın. Ben bir ara lüks markalar için malzeme konularında çalıştım. Oradan biraz tanışıklığım oldu. Chanel'in kurucusunun şöyle bir sözü var: "Hayattaki en güzel şeyler bedava biliyor musunuz? Hava, su gibi... Ama hayattaki en güzel ikinci şeyler çok pahalıdır." Örneğin bir İsviçre saatini göz önüne alalım. Ona verilen emeği, dikkati bir görün. Bu tür şeylerle değişik tecrübeler kazanmanızı istiyorum.

Ben bu coğrafyaya çok güveniyorum. Burada doğdunuz, büyüyüyorsunuz diye kendinizi geride hissetmeyin. Yani burada öyle bir potansiyel ve bereket var ki siz aslında çıktığınızda ileridesiniz. Ben öyle görüyorum. Ama bu potansiyeli kullanmanız gerekli. İbrahim Tatlıses'e atfedilen bir söz var: "Urfa'da Oxford vardı da biz mi gitmedik?" Şimdi her yerde sadece Oxford değil dünyanın en iyi üniversiteleri, en iyi okulları var. Bir matematik dersi mi alıyorsunuz, o dersle alakalı en iyi hocaların dersleri internette var. Her şey elinizin altında. Siz yeter ki merak edin, çalışın.

TANI

Yurt dışındaki Bilim İnsanlarımızı

İZLE

Nano Teknoloji Devrimi Belgesel Serisini

GEZ

İstanbul Gülhane'deki İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi

GENÇLERE SORDUK:

SENİN MEKÂN NERESİ

AZİZİ

FADEN YILMAZ 24, UŞAK ÜNİVERSİTESİ, KAMU YÖNETİMİ

Dışarıda en çok vakit geçirdiğin mekân neresi?

Bütün şehirlerde ortak olarak en çok vakit geçirdiğim mekân manavlar diyebilirim. Seyyar meyve satıcılarının da çeşitli semtlere göre tuttıkları köşe başları bilgilerim dâhilinde ve uğrak yerlerim arasında.

Yaşadığın şehirde nerelerde takılmayı seviyorsun?

Fatih'te takılmayı ve Fatih caminin avlusunda oturmayı çok seviyorum.

Yalnız kaldığında nereye gidersin?

Şehitlikte Mavi Marmara şehitleri Cengiz Akyüz Abi ve Necdet Yıldırım Abinin kabrine giderim. Uzun uzun düşünüp kendi kendime konuşmayı çok severim.

Ders çıkışı arkadaşlarınızla ilk durağınız neresi olur?

Kızlarla ilk uğrak yerimiz dernekti, derneğe gidip çay demleyip muhabbet ederdik.

Senden 3 mekân tavsiyesi istesek...

Gün batımına doğru Eminönü-Kadıköy vapur seferine binip denizi, İstanbul'u ve gökyüzünü izlemelerini; Florya sahilinde Mustafa Kutlu eserlerini okumalarını tavsiye ederim.

İdeal mekân hayalini süsleyen üç sihirli sözcük söyler misin?

Ferah ortamlar, gerçek materyallerle dekorasyon, samimiyet ve tebessüm.

SORMACA
SORUŞTURMACA
MUSAB YILMAZ
ZENNUR ÇALIK

AYSEL KIVANÇ 20, KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ, İÇ MİMARLIK

Dışarıda en çok vakit geçirdiğin mekân neresi?

Bölüm gereği çok yoğun olduğumdan hemen bir şeyler atıştırmak için gittiğim ilk yer Dolphin Center.

Yaşadığın şehirde nerelerde takılmayı seviyorsun?

Kalabalık gürültülü yerlerdense sakin ve doğanın izlerini hissedebileceğim yerlerde vakit geçirmek tercihimdir. Sekapark, Maşukiye ve sahil kenarında takılmayı seviyorum.

Yalnız kaldığında nereye gidersin?

Ben yalnızlığı pek sevmem. Yalnız kaldığımda evde vakit geçirmek tercihimdir.

Ders çıkışı arkadaşlarınızla ilk durağınız neresi olur?

Stres atmak için arkadaşımın yeni yerler keşfetmeye gideriz. O nedenle ilk durak değil her çıkışımızda farklı duraklar deneyimlemeye çalışırız. Yalnız lise arkadaşlarımla buluştuğumuzda uğrayacağımız ilk yer İzmit'teki Kumpir Kafe'dir. 😊

Senden 3 mekân tavsiyesi istesek...

Sakin huzurlu ve farklı dekor anlayışı olan bir yere gitmek istiyorlarsa Kumpir Kafe, kumpirleri enfes cidden üstelik buraya geldiğinizde şehrimize özgü "İzmitçe"yi menülerinden keşfetmeniz mümkün 😊 Akşamları eğlenmek ve deniz havası almak istiyorlarsa marinayı tavsiye edebilirim.

İdeal mekân hayalini süsleyen üç sihirli sözcük söyler misin?

Ucuz, belli konseptte sahip, ruhu olan, nezih bir kitleye hitap eden...

M?

M. FAZLI GÖK 20, GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ, İLETİŞİM

Dışarıda en çok vakit geçirdiğin mekân neresi?

Evimin balkonu

Yaşadığın şehirde nerelerde takılmayı seviyorsun?

Tarihi yarımada bölgesinde

Yalnız kaldığında nereye gidersin?

Evimin yakınındaki deniz

manzaralı mini parka giderim.

Ders çıkışı arkadaşlarınızla ilk durağınız neresi olur?

Gürültülü olmayan bir kafeyi tercih ediyoruz genel olarak.

Senden 3 mekân tavsiyesi istesek...

Ben sosyallik seven adam değilim ama Balkan Resto-

ran'ı herkese öneririm, tavuğu güzel.

İdeal mekân hayalini süsleyen üç sihirli sözcük söyler misin?

Kahve, enstrümantal müzik, kitap.

KÜBRA TEMİZ 21, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, HUKUK

Dışarıda en çok vakit geçirdiğin mekân neresi?

Yedi Hilâl. Ortak mevzular üzerine dertlendiğimiz kardeşlerimi görmek heyecanımı, coşkumu yerine getirir. 😊

Yaşadığın şehirde nerelerde takılmayı seviyorsun?

Üsküdar meydan. Valide-i Atik Camii ve Mihrimah Camii çevresi anımı kıymetlendirir. Benim gibi özgür bir ruha kardeş olan vapurları yamacında barındıran, gönle huzur, ruha şifa...

Yalnız kaldığında nereye gidersin?

Üsküdar Balıkçılar Çarşısı. Nedeni bilinmez her yalnız kaldığımda ayaklarım beni Balıkçılar Çarşısı'na götürür. Belki de memleketi anımsattığı içindir.

Ders çıkışı arkadaşlarınızla ilk durağınız neresi olur?

Kadıköy rıhtım. Kimileri ile buluşma noktamız, bazen yurda ulaşmak için binmem gereken otobüs, kitap almak için bir sürü para verdiğim hukuk kitapçıları, Eminönü'ne giden eski vapurlar.

Senden 3 mekân tavsiyesi istesek...

Ramazan'da Eminönü'nden Süleymaniye'ye çıkan yokuşu aheste aheste çıkıp tam yandım dediklerinde Süleymaniye'nin serinliğini yüzlerinde hissetsinler ve iftara kadar bahçesinde vakit geçirsinler. Son olarak Sivas' a gitmeyenler Sivas'a gitsinler. 😊

İdeal mekân hayalini süsleyen üç sihirli sözcük söyler misin?

Muhabbet, ucuz ve güler yüzle ikram edilen çay, sırf onun için o mekâna gidilebilecek insanlar.

EBUBEKİR AKIN 20, ÇOMÜ İLAHİYAT

Dışarıda en çok vakit geçirdiğin mekân neresi?

Kafeler/STK'lar benim mekânlarım 😊

Yaşadığın şehirde nerelerde takılmayı seviyorsun?

Belirli bir yer yok ama Çanakka-le sahil kordonu olabilir.

Yalnız kaldığında nereye gidersin?

Yalnızken eve giderim. Yalnızlığı pek sevmem, evde işlerim üzerinde çalışırım.

Ders çıkışı arkadaşlarınızla ilk durağınız neresi olur?

Genelde kantin.

Senden 3 mekân tavsiyesi istesek...

Kafe olarak kitapseverlere TDV Bookstore & Cafe; çay-nargile keyfi için AZADE; piknik veya açık hava alanları içinde ise ÇOMÜ Dardanos yerleşkesi.

İdeal mekân hayalini süsleyen üç sihirli sözcük söyler misin?

Sakin, şık, rahat.

MEDENİ ŞAHİN 21, ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ, SİYASET

Dışarıda en çok vakit geçirdiğin mekân neresi?

Tostçu Ali en çok vakit geçirdiğim mekânlardandır.

Yaşadığın şehirde nerelerde takılmayı seviyorsun?

Odamda takılırım elbette 😊

Yalnız kaldığında nereye gidersin?

Çiğ köfteciye

Ders çıkışı arkadaşlarınızla ilk durağınız neresi olur?

Çorlulu Nargile Cafe buluşma noktamızdır.

Senden 3 mekân tavsiyesi istesek...

Tostçu Ali, Çorlulu Mehmet Ali Paşa, Kardeşler Kebapçısı (Fatih)

İdeal mekân hayalini süsleyen üç sihirli sözcük söyler misin?

Hızlı köz, tavşankanı, "Çay 1 lira"

1918
S A L G I N I

BİLİM
KOKUSU

İBRAHİM
MERT
ÇOŞKUN

CIHAN HARBİNİ BİTİREN HASTALIK

İSPANYOL

07 EYLÜL
1918

GRİBİ

BOSTON
CAMP
DEVENS

İSPANYOL GRİBİ 1918 YILINDA BAŞLAYIP 1920 YILINDA BİTER. KISA BİR SÜRE GİBİ GÖZÜKSE DE BU 2 YILDA BU SALGINDAN DOLAYI 40 MİLYON KİŞİNİN ÖLDÜĞÜ SÖYLENİYOR. SADECE 1. DÜNYA SAVAŞI'NDA 17 MİLYON İNSAN ÖLDÜĞÜNÜ SÖYLERSEK HASTALIĞIN CİDDİYETİNİ KAVRAMIŞ OLURUZ SANIRIM.

7 Eylül 1918'de Boston, Camp Devens'teki askerî kampta askerlerden biri, ateş ve baş ağrısı şikâyeti ile revire gider. Yüzü mosmor kesilir, burnu kanar ve 48 saat gibi çok kısa bir sürede nefes almakta zorlanarak ölür. İlk başta bu belirtileri gösteren askerlere menenjit (beyin zarı iltihabı) teşhisi konur. Ertesi gün doktorlar fikir değiştirmek zorunda kalır. Çünkü onlarca asker, üst solunum yolu şikâyetiyle revire hücum eder.

Gripten ölen askerlerin göğüslerini açtıklarında solunum yolunun kırmızı jöleye benzer bir sıvı ile kaplanmış olduğu görülür. 45 bin askerinin bulunduğu kampta, 16 Eylül'de 36 kişi, 23 Eylül'de 12.604 kişi hastalanır. İlerleyen günlerde kampın yaklaşık yarısı hasta olur ve 800'e yakın asker hayatını kaybeder. Birçoğu hastalığa yakalandıkları ilk 24 saat içinde ölür. Otopsilerinde akciğerlerinde kan ve sıvı toplanmış olduğu görülür. Bir panik havası oluşur. İlerleyen zamanlarda Eylül-Kasım aylarında on bin kişi hayatını kaybeder. Artık devletlerin 1. Dünya Savaşı'ndan sonra mücadele edeceği bir düşman daha vardır: İspanyol Gribi.

İnsan vücudunda 30 trilyondan fazla bakteri vardır. Bu bakterilerin yararlı olanları dışında zararlı bakteriler de vücudumuzda bulunur. Bazıları bizi hasta edip ölüme yol açabilirken bazıları da işimize yarıyor. Bulaşıcı hastalıklar tarihten beri süregelen bir virüs çeşitleridir. Özellikle Sanayi Devrimi'nden sonra köy hayatından şehir hayatına geçişte virüs ve bakteri içeren hastalıklar oldukça fazlalaşmaya ve sık görülmeye başlanmıştır. Avrupa'da

1800'lerin başında sanayileşme ile artan tüberküloz ve astım olayları hastalıkları ve ölümleri beraberinde getirmiştir.

İspanyol Gribi 1918 yılında başlayıp 1920 yılında biter. Kısa bir süre gibi gözükse de bu 2 yılda bu salgından dolayı 40 milyon kişinin öldüğü söyleniyor. Sadece 1. Dünya Savaşı'nda 17 milyon insan öldüğünü söylersek hastalığın ciddiyetini kavramış oluruz sanırım. Özellikle 1918 yılında oldukça fazla bir yayılış gösteren grip her ne kadar "İspanyol Gribi" diye geçse de genel kitaplarda ve araştırmalarda "1918 salgını" diye geçer. Amerika'dan başlayıp tüm dünyaya yayılan grip, zamanının en büyük derdi ve salgını olarak bilinir.

Niçin İspanyol Gribi?

Dünya 1918 salgınına "İspanyol Gribi" adını vermiştir. Tıbbi olarak bu durumun İspanya ile bir alakası yoktur. Ancak İspanya 1. Dünya Savaşı'nda tarafsız bir ülke idi ve İspanya'da basın üzerinde sansür yoktu. ABD ve savaşan diğer ülkelerde ise halkın moralini bozmamak ve düşmana zayıf görünmemek gibi amaçlarla salgın haberleri mümkün olduğunca gizlendi. Dünya kamuoyu da İspanya medyası sayesinde olayın çapından haberdar olunca bu salgına "İspanyol Gribi" denildi. Özellikle İspanyol kralı XIII. Alfonso gribe yakalanınca salgın diğer ülkelerde de dikkatleri üzerine çekti. Zamanın gazeteleri

1918 yılında salgından ilk defa söz etti. Almanların biyolojik bir silah olarak bu hastalığı yaydığı ortalıkta dolaşınca "Alman Vebası" diye de adlandırıldı.

New York Times gazetesinin o günlerde uyguladığı sansür bugün bile tartışılıyor. John Barry Nature dergisinde 2009 yılında yayımlanan "1918'deki Yanlışın Kaçınmak" adlı makalesinde, sağlık konusunda halka doğru bilgi verilmesi gerektiğini ve belki de ancak bu sayede alınacak önlemler ile ölümlerin azaltılacağını söyler. Bu görüş her ne kadar tartışılabilir de ne kadar doğrudur bilinmez. Sonuçta öldürücü bir salgın dünya genelinde yayılıyor ve ölümler sonuçlanıyor. Belki de yayınlanması tamamen gizlense yeni bir salgın çıktı diye büyük bir panik havası oluşacak ve belki de cihan harbini daha da uzatacak idi.

İspanyol Gribi'nin Osmanlı Devleti Üzerindeki Etkileri

Salgının Osmanlı'ya gelişine ilişkin iki ihtimal üzerinde durulmaktadır. Ya Avrupa üzerinden gelen yolcular tarafından ya da Orta Doğu'daki İngiliz Ordusu tarafından getirildiği düşünülmektedir. Salgının ilk dalgası çoğu devletlerde olduğu gibi Osmanlı Devletinde de fazla etkili olmadı. Bunun sebebi şu olabilir: Avrupa ve Osmanlı Devletinin bulunduğu coğrafi iklim farklı idi. Bir diğer sebep de o zamanlar Osmanlı Devleti'nin ulaşım ve iletişim ağı çok iyi değildi. Kaynaklar (Maarif Nezareti) da ilk dalgada çok fazla ölen insanın olmadığını söylemektedir. Ama 2. dalga en etkili dalga olarak söyleniyor. Maarif Nezareti kaynaklarına tekrardan baktığımızda İstanbul'da Ekim 1918 yılında haftada 400 ölümün meydana geldiğini yazıyor. Grip aynı şekilde Anadolu illerinde de yayılsa da en fazla kayıp İstanbul'da olduğu yazmaktadır. Gripten ölenlerin sayısı İstanbul'da 10.000 civarına ulaşmıştır.

Günümüz Gripleri

Her sene olduğu gibi geçtiğimiz sene de yine bir grip salgını oluştu. Bir sonraki sene de olacak. Bilim insanları hâlâ daha 1918 ve geçen grip salgınları ile uğraşadursun her sene çıkan grip bir önceki grip virüsünden daha zararlı ve daha kötü oluyor. Bilim insanları da sağlığı korumak için aşılardan ve ilaçlardan

geliştiriyor. Bu ilaçlar bu sene işe yarasa da sonraki sene çıkan virüs için bir etki göstermiyor. Bunun sebebi virüsün kendini geliştirmesi ve çoğaltması.

Örnek vermek gerekirse H5N5'e karşı bir aşı geliştirdiniz diyelim. Bir sonraki sene virüs H1N1 olarak karşımıza çıkıyor. Bu süreçte de virüs mutasyona uğrayarak kendini geliştiriyor ve daha da güçleşiyor. Doğal olarak da bir önceki sene geliştirdiğiniz aşı hiçbir işe yaramıyor. Bu durumda virüse dayanmak çok güçleşiyor. Bilim insanlarının çalışmaları ve araştırmaları ile bu durumun da üstesinden geleceğine inanıyorlar.

Belki de bunu Müslüman bir bilim insanı bulur ve bize Müslümanların boş durmadığını ve çalışmanın gücünü gösterebilir. Öyle ya da böyle herkesin gideceği yer belli olduğu için çok da panik yapmaya gerek yok 😊
Esen kalın. Sağlıcakla...

*Biz ki İstanbul şehriyiz,
Seferberliği görmüşüz:
Kafkas, Galiçya, Çanakkale, Filistin,
Vagon ticareti, Tifüs ve İspanyol Nezlesi
bir de İttihatçılar, bir de uzun konçlu Alman çizmesi
914'ten 918'e kadar yedi bitirdi bizi*
Nazım Hikmet

MESLEK
SIRRI
AHMET
KARAGÜLLE

Güzel ışık varsa güzel fotoğraf çekilir. Ama her şeyin fazlası zarar olduğu gibi güneşin yeryüzüne dik açılarda vurduğu saatler fotoğrafçılar tarafından sevilmez.

Altın saat! - flu olsun!

Bu dünyada motor sesi duymamış, lamba görmemiş, fotoğraf çekirmemiş varlık kalmamıştır herhalde! Çöldeki bedeviden kutuplardaki aylara, Amazon'daki kurbağaya kadar her yaratılan bir kere de olsa objektifin karşısında poz vermiştir.

Birçok materyalin hammaddesinin petrol olduğunu biliriz. Fotoğrafın hammaddesi ise ışıktır. Formül: Güzel ışık varsa güzel fotoğraf çekilir. Ama her şeyin fazlası zarar olduğu gibi güneşin yeryüzüne dik açılarda vurduğu saatler fotoğrafçılar tarafından sevilmez. Yılların tecrübesi ve birikimiyle varılan sonuçlara baktığımızda gün içinde çekim yapılabilecek en güzel saatler

şöyledir: Gün doğumundan sonra ilk 30 dakika, gün batımından önce ise son 30 dakikadır. Bu zaman dilimlerine "altın saat" denmektedir. Çünkü güneş yeryüzüne en yatay açıda vuracağı için ışık sertliği soft olur ve böylece çekilen fotoğraflar billur gibi çıkacaktır. 😊

Bu yazıyı okuyanların fotoğraf çekme heveslisi ve başlangıç düzeyinde olduğunu varsayarak bazı önerilerim var. Fotoğrafta profesyonellik deyince aklınıza ilk gelenler büyük bir makine, uzun bir lens, hakiki bir duruş, omuzlardan sarkan marka logolu askılar, ön net arka flu fotoğraflar olabilir. Fakat bunlar yetmiyor. Önerilere gelince:

01

• Enstantane, Diyafram, Iso üçlüsünü yalayıp yutmak

Eğitim şart! Fırsat sitelerinde ve sosyal medyada 4-5 derste bu teknikleri öğreten butik fotoğrafçılar var.

03

• Bol bol gezin, çekim yapın

Nasıl ki daha fazla km yapan şoför daha tecrübeliyse siz de makinenizi kullandıkça yeni özelliklerini keşfedecek, yeni açılar bulacak, daha kaliteli çekimler yapacak ve en önemlisi kendinize daha çok güveneceksiniz.

02

• Bir uzmanlık alanı seçin ve en az birinde kendinizi geliştirin

Spor, savaş, haber, doğa, özel gün, stüdyo, portre, yemek, moda, panoramik, sanal tur, kurumsal, ürün, hava, reklam dallarından en az birinde çok iyi olun.

05

• İnsan ilişkileriniz iyi olmalı

Çekimini yaptığınız kişilerle diyalog kurmanız çok önemli. Uzaktan çekip kaçarsanız ne o ne de siz kazanırsınız. İzin isteyin, yüz bulursanız farklı pozlar da vermesini sağlayabilirsiniz. Ülkemizde insanlar fotoğraf çekinmekten fazlasıyla hoşlanırlar. Çektiğiniz fotoğrafları onlarla paylaşın, mail atın.

04

• Malzemenizi tanıyın

Amacınıza uygun lens hangisi? Ne işe yarar? Keskinlik, geniş açı, zoom, hızlı netleme, alan derinliği, video kalitesi, yüksek iso duyarlılığı, dayanıklılık, filtreler, flaşlar gibi özelliklerde siz hangi uzmanlık alanını seçecekseniz baştan işinize yarayacak özellikte malzemeler alın.

07

• Photoshop öğrenin

Bu işte photoshop kullanmayı bilmeyen eklemek kazanamaz! Etkileyici fotoğrafları ortaya çıkarmak için bu şart. Özellikle çekim esnasında makine ekranından fotoğraflarınıza bakarken kaliteli gözükkürler, yalnız eve gidip bilgisayara attığınızda hiç de iç açıcı olmayabilirler. Bu yüzden ham (Raw) formatında çekip sonrasında düzenleme programında iyileştirebilirsiniz.

08

• Hemen havalara girmeyin

Boynunuza koca lensli bir makine taktım diye havalanmayın, hele hele profiline "photographer" hiç yazmayın! Henüz yolun başındasınız. Ondan sonra madara olmanızı biz de istemeyiz. Bazen iyi fotoğraf çekiyor olabilirsiniz. Ama unutmayın sizden daha iyileri de var çirak kardeş. 😊

09

• Flaş kullanmayı öğrenin

Özellikle gündüz gölgede, akşam ise her yerde hareket eden canlı bir varlık çekiyorsanız flaş kullanmanız önemle rica olunur. Flaşı da kişilerin gözünde patlatmayın, 45 derece açıyla havaya tutarak ya da önüne yumuşatıcı (diffuser) ekleyerek kullanın. 😊

10

• Çekeceğiniz her ne ise üşenmeden ona doğru yaklaşın

Kadraj çok önemli. Arkadaşınız "Beni çek, yakışıklı çıkayım, arkam flu olsun." dediğinde kadrajın içinde onu bir sopa gibi, olsa da olur olmasa da olur misali çekmeyin. Bu istekli varlığa olabildiğince zoom yapın, yaklaşın. Fotoğrafın en az 3'te 1 ini kaplasın. Diyafram değerini de düşürün ki **arka flu olsun.** 😊

Bir hikâyeniz olsun

Kompozisyonuz fotoğraf tam olmaz! Belki başlangıçta kuş, kedi, köpek çekimi çok yapabilirsiniz, bu sizin acemiliğinizi giderecektir. Ama sonrasında sahalarda sizi fotoğrafına bakınca "Dur bi' dakika bunu kim çekmiş?" diyecek kişi olarak görmek istiyoruz. 😊

BİR DE BURADAN BAK

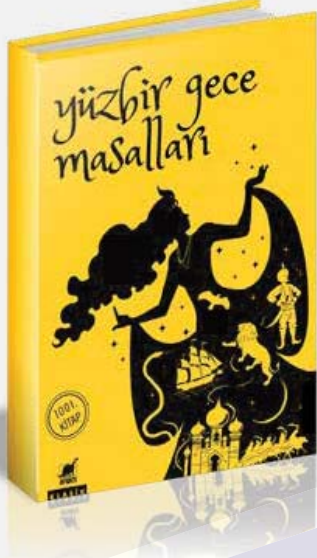
bit.ly/2rrufXm

NOT

Siz de gezerken toplu çekilen bir foto gördüğünüzde "Ben çekicem, verin o makineyi!" diyor ve kendinizi tutamıyorsunuz, mutlaka bu işe girişmelisiniz.

PROFESYONELLEŞMEK İÇİN 10 ALTIN KURAL

YÜZBİR GECE MASALLARI

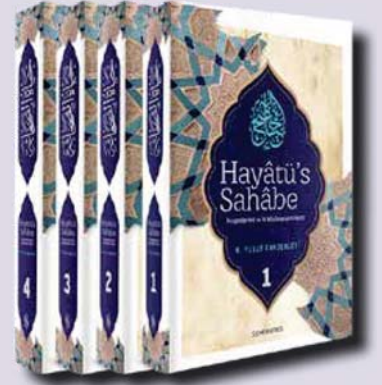
Binbir Gece Masalları'nın bir de kız kardeşi vardı.

Küçük kız kardeş olan Yüzbir Gece Masalları'nın Binbir Gece'den de eski bir elyazması 2010 yılında keşfedildi.

1234 yılına ait elyazmasındaki Yüzbir Gece Masalları, Binbir Gece'nin kısaltılmış bir versiyonu değil. Bütünüyle kendine özgü masallar içeren, kısa anlatımlarla zirveye ulaşan ve sonlardaki aşırı iyimserliğiyle dikkat çeken bir eser bu. Arap kültür dünyasının doğu merkezinde değil bu kez batısında yer alan masallar, fantastik yolculuklarla Hindistan'a kadar gider ama karakterler ve motifler Endülüslü renkleriyle biçimlenir.

Şehrazat, dil ve zekâdan örülü bir dünya yaratır masallarda.

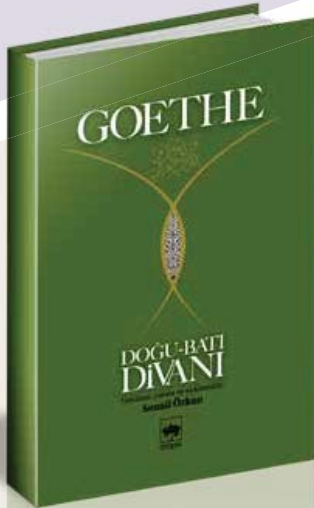
Bütün kötü niyetleri altüst ederek padişahı durdurur, ehlileştirir. Sabırla ulaşır bu zafere. Gecenin kraliçesi gibidir Şehrazat, gün doğmaya başladığında susar, masalın devamı için bir sonraki geceyi bekler. Masalın çocuklardan önce yetişkinlerin anlatısı olduğu çağlardan ses verir.

HAYATÜ'S SAHABE M. YUSUF KANDEHLEVİ

Bu tarih, kendilerine gelen İslâm davetine iman ve onu kalpleriyle tasdik eden kahramanların tarihidir. Bu kahramanlar, Allah ve Resûlü'ne davet edildiklerinde "Ey Rabbimiz! Biz 'Rabbimize iman edin!' diye imana çağıran bir davetçiyi (Hz. Muhammed'i veya Kur'an'ı) işittik ve hemen iman ettik." (Âl-i İmran: 193) sözlerinden başka şey söylememişler ve her konuda Hz. Peygamber'e destek olmuşlardır. Canları, malları ve aşiretleri onlar için pek fazla bir değer taşımıyordu. Allah'a davet yolunda her türlü meşakkati göğüslemeye hazırdılar. Bu uğurda acıları güzel telakki ediyorlardı. Bu davetin yakini kalplerine nüfuz etmiş, nefislerine ve akıllarına hâkim olmuştur. Gaybe iman edip Allah ve Resûlü'nü sevmelerinden dolayı kendilerinden harikalar sadır olmuştur. Onlar mü'minlere karşı (kendi aralarında) merhametli, kâfirlere karşı şiddetli idiler. Ahireti dünyaya, gaybı şuhûda (görünür âleme), hidayeti de mal yığmaya tercih ederler; Allah'a davet hususunda çok titizlik gösterirlerdi. Gayeleri, insanları kula kulluktan Allah'a ibadete sevk edip batıl dinlerin zulmünden İslâm'ın adaletine, dünyanın darlığından ahiretin genişliğine çıkarmaktı.

DOĞU-BATI DİVANI GOETHE

Divanı, Faust ile birlikte, birbirini tamamlayan iki kemâl zirvesinden biri olarak kabul ediliyor. Faust'un cihanşümül şöhretine, hakkında yapılmış çok sayıda araştırmaya ve yayına mukabil Doğu-Batı Divanı, maalesef Türk aydınlarının dikkatinden uzak kalmış, üzerinde lâyıkıyla düşünülmemiştir. Hâlbuki Doğu-Batı Divanı'nı çok ilginç bir Şark geleneğine dayanıyor:

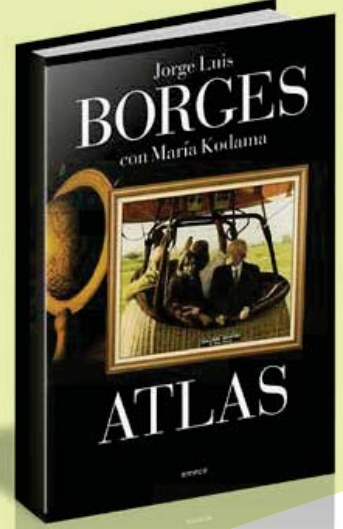
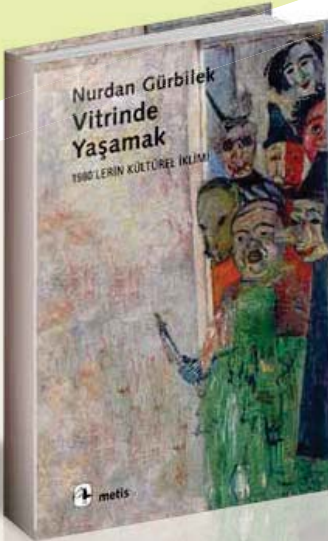
Goethe bu büyük eserini, Hafız, Şeyh Sadi, Nizâmî ve Mevlâna gibi klasik İslam şairleri başta olmak üzere, birçok Müslüman şair, devlet adamı ve nüktedanlarına nazire olarak kaleme almıştı. O, birçok klasik İslam şairi, devlet adamı, sanatkârı ve mütefekkirini klasik Şark şiirinin diliyle değerlendirmiş, onları eserleri ve tefekkür tarzlarıyla Batı'ya tanıtmaya çalışmıştır; bu açıdan Doğu-Batı Divanı, sadece Doğu'yu ve Batı'yı değil, Klasik İslam tefekkür ve kültürünü anlayabilmemiz için rehber bir eserdir.

İYİLER ÖLMEZ MUSTAFA KUTLU

- Gerçekten bu ülkenin en önemli zenginliği insan unsurudur. Bunu iyi değerlendirmek lazım. Ne yazık ki tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de en iyi okullarda zengin çocukları okuyor. Sonra Avrupa'ya gidiyor, tahsiline devam ediyor. Fakir çocuklarının ilk hedefi kısa yoldan bir mektep bitirip işe girmek, ailesinin geçimine yardımcı olmak. Bunlar arasında ne cevherler var. Ama gelir farkı, bunun doğurduğu adaletsizlik çocukların harcanıp gitmesine sebep oluyor.
- Dramatik bir durum.
- Bunun önüne nasıl geçilir?
- Gelir farkını azaltmak. Ülkenin her yanına iyi okullar açmak.
- Hadi canım sen de. Bu çareleri kahvede okey oynayanlar da söyler. Başka lafın var mı?
- Yok, benden bu kadar. Gerisini bizi idare edenler düşünsün. Düşünsün tamam, ama şunu unutma; memlekette ne fikir var ne de fikir adamı.

ATLAS JORGE LUIS BORGES

Bilinmeyi keşfetmek, yalnızca Sinbad'a, Kızıl Erik'e ya da Kopernik'e vergi değil. Her insan bir kâşiftir. Her insan, acıyı, tuzluyu, eğikliği, düzlüğü, sertliği, gökkuşağının yedi rengini, alfabenin yirmiden fazla harfini keşfetmekle başlar işe; ardından yüzleri, haritaları, hayvanları, yıldızları keşfeder. Sonunda, ya kuşkuya erişir ya da inanca ama her seferinde hemen hiç şaşmamayan tek bir sonuca, gerçekte ne kadar cahil olduğu sonucuna varır.

VİTRİNDE YAŞAMAK NURDAN GÜRBİLEK

Bu ülkede orta sınıf evlerinde oturma odasıyla misafir odasını birbirinden ayıran duvar çok önce yıkıldı. Salon denilen yeni mekân artık iki işlevi de birleştirecek, ev sakinlerinin oturduğu yerle misafirlerin kabul edildiği yer aynı yer olacaktı. Yabancılar karşısındaki resmîyetin yıkılması, mahremiyetin kapılarını dışarıdan gelenlere açması olarak da yorumlanabilir bu, misafirin hepten tasfiyesi olarak da. Bu değişimin ne anlama geldiğini, yani mahremiyetimizi nasıl dönüştürdüğünü düşünürken, aklıma ilk gelen o sıralarda annemin daha sinirli olduğuydu. Bunun basit bir nedeni vardı: Salon her an bastırabilecek bir misafire karşı daima derli toplu olmalıydı. Bu yüzden ilk salon hayatımızı diken üstünde geçirilmiş bir hayat olarak hatırlıyorum. Kapı zili çalındığında içeriye, evin mahrem bölgelerine doğru kaçışanlar, ortalığın alelacele toplanması, kapının epey gecikilerek açılması, nihayet gelenin kapıcı olduğu anlaşılınca, salonu evin öbür bölümlerinden ayıran uzun koridorda bekleyenlere tehlikenin savuşturulduğunun haber verilmesi vs.

RÖPORTAJ:
MUSAB YILMAZ

HİNDİSTAN'A OTOSTOP

Hazır sayımızın konusu "Gençlerin Mekânları" iken kanı deli akan bir seyyahın çıktığı yolculuğu da sizinle paylaşalım istedik ve otostop çekerek İstanbul'dan Hindistan'a kadar giden Mehmet Ceylan'ı ziyaret ettik. O da eski bir İHL'li ve şimdi İHH Organizasyon Birim Koordinatörü olarak ülke ülke gezmeye hâlâ devam ediyor. Gelin yolunun hikâyesini bir de ondan dinleyelim. Kim bilir belki size de ilham olur.

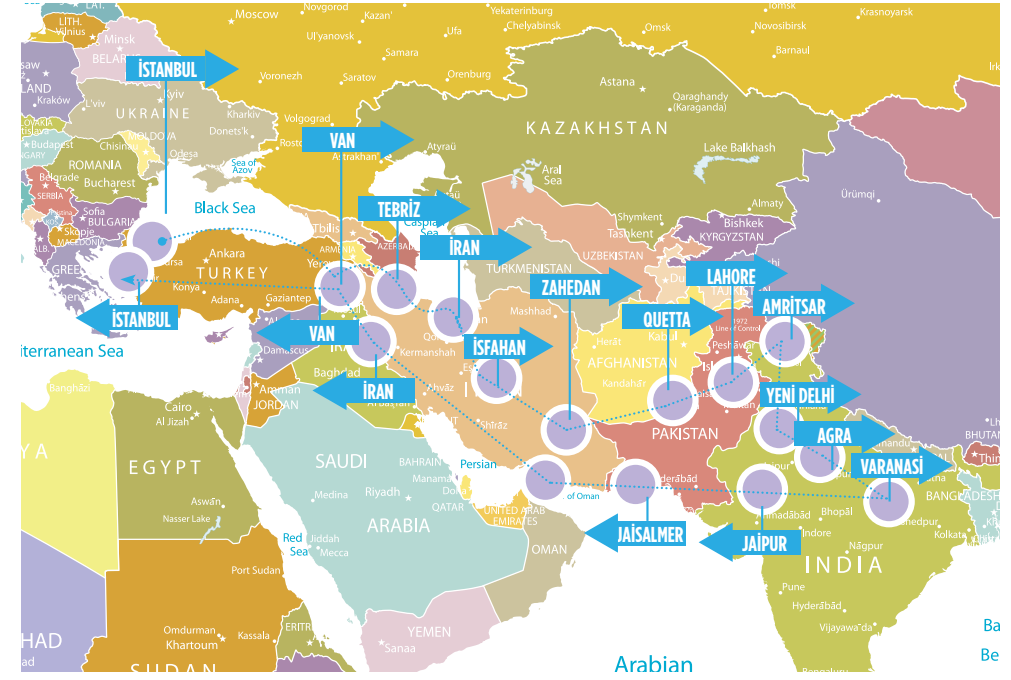
Otostop sizin için ne demek?

Otostop, bence belirlenmiş bir rotada seyahat etmek için sıkıcı ama amacınız bilinmeyene doğru gitmek ise ve özgürlüğün gerçek anlamda ne olduğunu hissetmek istiyorsanız dünyanın en güzel deneyimlerinden biri. Hatta kendimi özgür hissettiğim sayılı anları tarif etsem, sırtımda ağır bir çanta ile aç bile olsam otostop çekmek diyebilirim.

Küçükken de böyle maceralarınız olmuş muydu?

Küçükken mahalledeki arkadaşlarla "kaybolmaca" diye bir oyun uydurmıştık kendimize. Mahalleden çıkar, bilmediğimiz başka sokaklara ilerler, kaybolurduk; sonra sora sora mahalleye geri gelirdik. Bu, zamanla ortaokulda ve lisede çerçevesi genişleyen bir durum oldu. Öğrenciyken otostop çekerek yakın illere gittim. Yani mahallede kaybolmakla başlayan bu süreç daha sonraki yıllarda yakın iller ile devam etti.

Çadırda kalmak, yatmak için cami aramak, acil serviste uyumak o anda eziyet gibi görünse de aslında müthiş bir tatmini var onun. O yüzden, yola çıkın diyorum genç arkadaşlara.

Yola çıkarken plan yapıyor muydunuz?

Genel olarak gideceğimiz ili belirliyorduk ama genel olarak ne yeriz, nerede yatarız, paramız yeter mi yetmez mi bu kaygılardan sıyrılmıştık. Zaten o zamanlar özellikle Anadolu'daki insanlar yardımseverliğini, içtenliğini koruyorlardı. O vesile ile hastanelerin acil servislerinde, otogarların mescitlerinde çok uyuduk. Bolu'ya kadar normal vasıtalarla gidip Bolu dağında kamyonlara binerdik ve kamyon nereye gidiyorsa bizim hedefimiz de orası olurdu.

Peki, Hindistan fikri nasıl ortaya çıktı?

Türkiye'de 50'ye yakın ili otostopla gezdikten sonra dünyayı gezmek üzerine planlar yapmaya başladık. Bizden önceki neslin Be-yazıt'tan kalkan sarı otobüslerle Hindistan'a seyahatleri vardı. Ona yönelik birkaç kitap okuduktan sonra Hindistan fikri kafamda iyice şekillenmeye başladı. Sonra 3 arkadaş bununla ilgili ufak planlar yaptık. Yurt dışına ilk defa çıkmanın verdiği endişe ile bir sürü şey düşündük. Biraz araştırma ile İran, Pakistan üzerinden kendimize bir rota çizdik.

Alleniz ne tepki verdi bu kararınıza?

Evdekilere "Hindistan'a gideceğim." dediğim zaman bana güldüler ancak vize, pasaport işlemlerini bitirdiğim zaman beni cid-

Beleş Yemek

diye aldılar.

Peki, ne kadar paranız vardı?

Bende 330, arkadaşta da 300-350 dolar vardı ama para üzerine bir planımız yoktu, rotamız da genel hatları ile belliydi.

Yolculuk nasıl başladı?

Haydarpaşa tren garından seyahate başladık. Van'a kadar trenle gittik. Van'dan otostop çekerek sınıra ulaştık, sınırı yürüyerek geçtikten sonra İran'daki ilk köye yürüyerek vardık. Köydeki bütün otelleri gezdik ve birinde karar kıldık. Orada yaptığımız banyodan sonra Hindistan'a varana kadar bir daha böyle bir imkânım olmadı.

Hiç hasta oldunuz mu?

Sadece İran'da bir rahatsızlık geçirdim. Trenlerde o zamanlar buzlu su ikram edilir-

di. Bedava suyu bulunca aç karnına çok su içtim. Sonradan öğrendik ki buzları yerlerde sürükleyerek getiriyorlarmış ve ben de mikrop kapmışım. O zaman baya hasta olmuş-tum.

2003 yılında yaptınız bu seyahati; o zaman akıllı telefonlar, navigasyon, internet imkânı da yoktu. Hiç birbirinizi kaybetmediniz mi arkadaşınızla?

İran'da hasta olunca otobüsle yola devam etmeye karar verdik ama istasyona varınca annemin yaptığı kurabiyeler ve spor ayakkabılarının içinde olduğu çantamı almayı unuttuğumu fark ettim. Arkadaşım kaldığımız yere çantayı almak için geri döndü ama 4-5 saat onu istasyonda bekledim, onun da pasaportu bende kalmıştı. En sonunda akşam gün batarken geri geldi. Kuzeye gideceksen güneye giden araçlara binmiş istasyona gelmek için. Ama ilginçtir hiçbir şeyimiz çalınmamış, çantamla beraber geri geldi. Sadece o zaman ayrı kaldık. Birbirimizi kaybetmedik.

Sınırlı para ile nasıl karnınızı doyurdunuz?

Evde annemin yaptığı kurabiyeler, diğer arkadaşın dedesinin yaptığı dürümler ve leblebi ile ilerledik. Tavsiye ederim yola çıkacaklara, leblebi tok tutar 😊

Deve ile

Dönüyoruz

Hindistan'da sokak satıcısı

Türk Olduğumuz Anlaşılınca Kırk Yıllık Arkadaş Gibi Sarıldık

Yol boyunca yaşadığımız ilginç olaylar vardır muhakkak.

Pakistan sınırında bilet ve pasaport işlemleri sırasında işlem yapan bir genç vardı. İstanbul'dan geldiğimizi duyunca bize "Türk müsünüz?" dedi ama İngilizce konuştuğumuz için başta Türk olduğumuza inanmadı. Sonra kırk yıllık arkadaş gibi birbirimize sarıldık.

Başka bir hatıram da şöyledir: İran'da sınıra doğru ilerlemek için otostop çekerken öğrendik ki yoldan bir araç çevirdiğinizde araçlar taksi oluyormuş. İstanbul-Antalya kadar bir mesafeydi belki gideceğimiz yol ama sürücüyü paramız olmadığını söyleyince bizden sadece yakıt parasını aldı ki yakıt çok ucuzdu. Bir de adam yola çıkmadan önce dükkânına uğradı, semaverle çay demledi. Arabaya semaveri koyduk, çay içe içe sınırın çok yakınına kadar geldik.

Bir de Pakistan'da iki şehir arasında yerel bir tren hattına bindik. Trende beyaz tenli sadece bizdik. Bütün insanlar etrafımızda toplandı, elimize yüzümüze dokunmaya başladılar. Çok ilginç tepkilerle karşılaştık. Güzel bir tecrübeydi.

Türkiye'de de şöyle bir şey geldi başıma: Niğde'den Bodrum'a gidiyordum otostopla gece. Araç bulamadım. Çadırı kurdum, yattım, derken küçük bir çocuk geldi, "Ne yapıyorsun burada?" dedi. Dedim "Yolda kaldım, burada uyuyacağım." "Burası bizim arazimiz abi, uyuyabilirsin." dedi, gitti. Sabah olunca da annesi geldi, kadın kahvaltı hazırlamış, karnımı doyurdum. Beni otobüse bindirdiler ve cebime o zamanın parasıyla 50 TL koydular.

Seyahat sırasında nelere dikkat ettiniz?

Otostopla seyahat hem en ucuz seyahat şekli hem de en fazla yeri görebilme yolu. Ben gittiğim şehir ve ülkelerde ana turistik yerlerde çok mesai harcamadım. İlla gidip gördüm Tac Mahal'i ama asıl mesaimi oralarda değil arka sokaklarda harcadım. Yerel hayata ve

insanlara dair gözlemler daha keyifli idi. Hiçbir zaman turistik yerlerden alışveriş de yapmadım. Bagaja çanta verecek kadar büyük bir çantam olmadı. En fazla iki-üç çift kıyafet olurdu yanımda.

Nezarete de Girdik

Şoförlere nasıl güvenciniz?

Biz bize duran arabaya biniyorduk. Traktörden eşeğe, cipten kamyonu, spor arabadan normal araca kadar bin türlü vasıta kullandım. Hiçbirinde herhangi bir tehlike ile karşılaşmadım. Sadece Hindistan sınırından içeri girerken ciple yabancı bir çift durdu, biz de bindik. Araçta uyuşturucu varmış, bu yüzden polis bizi de nezarete aldı ama sonra bizim otostop çektiğimizi anlayınca bıraktılar. Onun dışında hiçbir yerde sıkıntı çekmedik.

Hindistan'a ulaştınca neler hissettiniz?

Hindistan'a ulaşmak 15 gün sürdü. Yolda 2-3 kilo verdik. Hindistan'a ulaştığımız gün dün gibi aklımda, çok büyük bir mutluluktan oraya varabilmek. Hindistan'a varınca işin keyifli yanının başladığını düşündük ama öyle değilmiş.

Yine olsa yine aynı seyahate çıkar mıydınız?

Çeşitli eziyetler çektik yine de bu eziyetler inanılmaz keyifli idi. Yine aynı şartlarda aynı seyahate çıkmak için çok şey feda edebilirim. Ama o kadar gözü kara olabilir miyim, bilmiyorum. Şimdiki kaygılarım ile o zamanki kaygılarım arasında dağlar kadar fark var. Evli olmak, çocuk sahibi olmak, bir ev geçindiriyor olmak başlı başına bir mesuliyet.

Para Bir Engel Değil

Böyle bir yola çıkmaktan bizi alıkoyan şey ne sizce?

Özellikle üniversite öğrencilerine şunu demek isterim ki zihninizdeki engelleri atın. Para bir engel değil. Para en son kriter. Seyahat için

Yemek başında

Pakistan'da çocuklarla

Tac Mahal

OTOSTOPÇULARA TAVSİYELER

• Otostop çekmek bir sanattır; her yerde, her kıyafetle, her kişiyle otostop çekemezsin.

• Keskin virajlarda, rampalarda, çok karanlık yerlerde otostop çekmemek lazım.

• Pejmürde de olsan elin yüzün düzgün olsun.

• Sırt çantayı göstereceksin, senin bir gezgin olduğunu insanlar anlayacak.

• Pasaportunu sakın ama sakın yanından ayırma. Kendini anlata- na kadar üç gün içerde kalırsın.

• Arabasına bindiğin insanla konuşurken siyasi konulara girme, tarafını tam olarak belli etme, bu bir risk barındırabilir.

• Eğer evli değilsen, arkada bakacağın bir çocuk çocuğun yoksa kafandaki tek engelin kendin olduğunu bil.

• Ağır bir çanta ile seyahat yapma.

• Çok lüks kıyafetlerle yola çıkma.

• Ayakkabın ve sırt çantan çok iyi olsun.

• Duran her arabaya binme. Eğer senin yolun uzunsa kısa mesafe bulduğun araçla şansını harcama. Kısa mesafe giden arabaya binme.

çok farklı yöntemler var. Paranız vardır uçakla giderseniz, lüks otellerde kalırsınız. Her yiğidin yoğurt yiyesi farklıdır. Her gezginin de stili farklıdır. İş sebebi ile sonradan uçakla seyahat edip lüks otellerde kaldığım çok oldu ama ben şuna eminim o zaman aldığım keyfi şimdi hiçbirinden almıyorum. Çadırda kalmak, yatmak için cami aramak, acil serviste uymak o anda eziyet gibi görünse de aslında müthiş bir tatmini var onun. O yüzden, yola çıkın diyorum genç arkadaşlara.

Yola çıkınca pişman oldunuz mu?

Hiçbir seyahatte böyle bir duygu yaşamadım. "Niye çıktım ben bu yolculuğa?" demedim. Zaman zaman korktuğum oldu tabii, bu da hayatın içinden bir şey. Ama bu hiçbir zaman ikinci adımı atmaya engel olmadı bende.

Sıcakla nasıl baş ettiniz? İklim elbette Türkiye'den çok farklıydı.

Bir misal vereyim: Hindistan'ın Jaipur şehrinde deve turu olduğunu biliyorduk. Turistik olan ve olmayan iki çeşit tur vardı. Turistik olan, bir günlüktü ve meşhur yerler geziliyordu. Turistik olmayan tur daha ucuzdu, üç günlüktü ve turistik yerlere gitmek diye bir şey yoktu. Çölün bir yerinden girip diğer tarafından çıkıyordunuz. Biz tabiki üç günlük turu seçtik fakat güneşlenmeye gidiyor gibi çöle çıktık. Arkadaşla birer deve alıp şortla, kolsuz tişörtle yol çıktık, yanımızda da iki rehber vardı. İki saat olmamıştı ki 45 derecenin altında kollarımız su toplama- ya başladı. Orada kolumdan çıkardığım deri parçasını hâlâ saklıyorum çünkü omzumdan elime kadar komple derim tek parça halinde soyuldu.

Deve ile Uzun Yolu Tavsiye Etmeyorum

Otostop mu deve ile seyahat mi peki? 😊

Otostopla seyahatten korkum yok ama deve ile uzun yolu tavsiye etmiyorum 😊 Çünkü mübarek hayvan su içti mi karnı şişiyor ve onun karnı şiştikçe sizin bacaklarınız ayrılıyor; önünüzde de koca bir hörgüç var; gerisini varın siz hayal edin.

Çöl nasıl bir deneyim oldu sıcaklık dışında?

Seyahat sırasında hava iyice ısınınca koca çölde üç-beş ağacın olduğu belli başlı durak yerleri var ama oralarda da bin bir çeşit böcek vs. vardı. Hayatımda sessizliğin ne demek olduğunu oradaki böceklerin ayak seslerini duyunca anladım. O kadar sessizlik... O seyahat bitmedi bir türlü. O üç gün çok büyük eziyetti benim için ama şimdi anı özleyorum.

İkinci gün mola verince çok uzaktan bir adamın geldiğini gördük. Sırtında heybesi ile çıktı geldi. Heybesinden alkollü içecekler, kola ve buzlu su çıkardı. Orada ufak bir şişe kolaya 10 dolar para verdik. Halbuki bizim için 10 dolar Hindistan'da beş günlük gezme parasıydı. 😞

Üç Şeyi Aklınızdan Hiç Çıkarmadık

Yol boyunca aklınızdan çıkarmadığınız şeyler nelerdi?

Bizim standartlarımızda üç şeye dikkat edeceksin: Birincisi açık su, çeşme suyu içmeyeceksin. İkincisi et yeme mevzusu, iki kaygıdan dolayı et yemedik. Birincisi dinî kaygılar, ikincisi de etten çok hızlı mikrop kapmak mümkün. Üçüncüsü de namazını kaçırmayacaksın.

Dönüş nasıldı?

Dönüş için Tebriz'den çok eski bir otobüse bindik, 16 dolara bilet alınca hiç paramız kalmamıştı ve 54 saat sürecek bir yolculuktu. İran'dan Türkiye'ye geçtiğimizde bir bakkaldan bir ekmek istedik. O ekmekle de İstanbul'a vardık.

Adem Özköse
çevrimiçi

Selamunaleykum abi 15:30 ✓

Sizi çevrimiçi bulmuşken birkaç şey sorabilir miyiz? 15:30 ✓

Buyrun kardeşim 15:31

abi ne okuyalım? 15:32 ✓

Mutlaka Kur'an ve Hadis kitapları. Erkam Yayınları'nın Riyazüssalihiyi çok güzel. Ali Ulvi Kurucu'nun Hatıraları, Abdurresid İbrahim Efendi'nin Alem-i İslam'ı ve Ahmet Muhtar Büyükcınar'ın Hayatım İbret Aynası kitabı başlangıç için çok sağlam eserler. Öncelikle dinimizi öğrenmeye yönelik eserler okumalıyız. Ayrıca fikir, tarih, edebiyat kitaplarını da elimizden düşürmemek iyi olur.

15:33

Ne okumayalım? 15:35 ✓

Fikir, şuur, ideal, edebi zevk vermeyen kitaplardan uzak durmak lazım. Artistlik için değil; yaşamak, iyi bir kul olmak için okuyanlara selam olsun.

15:36

Peki nereye gidelim? 15:37 ✓

Kudüs, Saraybosna, İsfahan ve tabiki Afrika...

15:38

Nereye gitmeyelim? 15:38 ✓

Ruhsuz, musikisi olmayan şehirlere gidip boşuna zaman ve para harcamayın. Şehir dediğin insanın yüreğine saplanmalı.

15:39

Bir şeylerin ters gittiğini hissettiğinizde ne yaparsınız? 15:46 ✓

İspanyollar derki: Allah pervasızlardan yanadır. Çok umursamam

15:47

Geriye dönüp bakınca 18 yaşında ne yapmamalı imiş? 15:49 ✓

Dersleri, okulu gereğinden fazla kafaya takmamalıymış

15:50

Olmadığınız için pişman olduğunuz bir yer? 15:53 ✓

Gençler direnirken Rabia Meydanı'nda olmak isterdim.

15:53

Seninle şöyle bir oturup konuşamadık dediğiniz kim? 15:54 ✓

Hasan el Benna, Üstad Necip Fazıl, Cahid Zarifoğlu, Mahir İz Hoca, Prof. Dr. Osman Öztürk, Zeki Soyak Hoca, Erbakan Hoca, Malcom X, Bahaddin Yıldız abi, Furkan Doğan, Faruk Aktaş abi...

15:54

Sizce şimdiki gençler... 15:55 ✓

Harika gençler var. Kimilerine resmen hayranım

15:56

Size nerede o eski günler dedirten bir şey? 15:57 ✓

İmam Hatip günlerimi bazen özleyorum 15:58

Bir yeri bizim yapan nedir? 15:58 ✓

Cami ve Müslümanlar 15:59

Bir şeyi yanlış yapıyoruz sanki ama ne? 16:00 ✓

Daha iyi bir Müslüman ve daha iyi bir insan olmam lazım. İçimde hep bunun tedirginliği var.

16:01

Nereye memleket denir? 16:00 ✓

Tüm ümmet coğrafyasına 16:01

Namaz kıldığınız en ilginç yer neresiydi? 16:02 ✓

Afrika'nın çölleri, bir operasyon öncesi Afganistan'ın dağları...

16:03

Genç seyyahlara bir tavsiye verecek olsanız... 16:03 ✓

Düşünmeden, çok fazla hesap kitap yapmadan vurun kendinizi yollara. Gidebildiğiniz kadar uzaklara gidin.

16:04

Yediğiniz en tatlı ekmek neredeydi? 16:05 ✓

Afganistan'da 16:05

Yolculuğa çıkmak için olmazsa olmaz nedir? 16:05 ✓

Kur'an, bir de kitaplarım. 16:06

Bakkala diye çıkıp dünyayı gezezi olan gençler duyuyoruz...

16:07 ✓

Olur, benim için hiçbir mahsuru yok:) 16:07

Seyahat ederken ne dinlersiniz? 16:08 ✓

Kazancı Bedih... Bir de Grup Yürüyüş... 16:09

1 kilo gitmek mi ağırdır 1 kilo kalmak mı? 16:09 ✓

Kalmak tabi ki. 16:09

Fe eyne tezhebun? 16:10 ✓

Ben gidişatı biraz sıkıntılı görüyorum. Haktan, adaletten, vicdandan iyice uzaklaştık gibi.

16:11

Allah razı olsun abi gerçekten çok istifadeli çok güzel cevaplar verdiniz çok teşekkür ederiz

16:12 ✓

Ben de tüm Sade Sodaçılara selam ediyorum. 16:13

KARDEŞLİK KİTAP İSTER

KULLANILMAMIŞ YA DA TEMİZ 2. EL TEST KİTAPLARINI NEREYE VERECEĞİNİ BİLMİYOR MUSUN?

SORUN DEĞİL BİZ ÇÖZERİZ!

Üniversite Sınavına hazırlanan Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerimizdeki kardeşlerimiz için 5 kitabını bağışla
biz gelip kapından alalım.

Çekiliş Tarihi: 20 Eylül 2017

İletişim: 0533 129 87 50

NOT: Şimdilik sadece İstanbul'daki kitapları alabiliyoruz.

önder.genc
1998

f t @ ondergenclik

Evin Ruhu

MAHREMİYET ODAKLARININ KAYBOLDUĞU, YALNIZLIĞIN VE SESSİZLİĞİN HOR GÖRÜLDÜĞÜ,
ÇOCUKLARIN TÜM BOŞ ZAMANLARININ EV DIŞI SOSYAL/EĞİTSEL ETKİNLİKLERLE DOLDURULDUĞU GÜNÜMÜZDE,
ÇOCUKLARIN EVDE SIKILMASI VE HAYAL KURMASI UZAK BİR DÜŞ ARTIK.

ŞİFA
NİYETİNE

KEMAL
SAYAR

Suriye'nin harap olmuş şehirlerine bakıyorum fotoğraflardan. Harap evlerine, evsiz kalıp da yola düşen insanlarına... Bir yere ait olamayışın, dönüp dolaşıp ruhu sükûna erdirecek bir güvenlik alanına giremeyişi ıstırapı nasıl da büyük. Evinden edilen, yurdundan edilmiştir.

Ev bizi hayatın fırtınalarından korur. Güvenlik sağlar bize, sıcaklık verir, aşinalığıyla sarıp sarmalar. Ayaklarımızı sağlam basabileceğimiz bir zemin, yalpalayan ruhlarımızı bir çapa, akışkan hayatın hızından dinleneceğimiz bir yastık sunar. Dış dünyada ne kadar omuzlarımız düşse de evin hâkimiyizdir.

Yorgunluğumuzu ve düş kırıklıklarımızı orada onarır, geçmişle bugün arasında orada bir bağ kurarız. Evin ruhu biraz da bu güven ve aidiyet hissindedir. Ben şahsen en çok kitap kokan evleri sever, kitapsız evleri çok can sıkıcı ve tekdüze bulurum. Düş kurmanın, hayallere dalıp gitmenin, bir kitabın

koynunda uyuyakalmanın imkânlarını bize vadetmeyen bir ev boştur. Ev geri çekilmenin, inzivanın, ses ve imgelerden ricat ederek ruha dikkat kesilmenin de yeridir. Dünyaya kapıları kapattığınız anda ruhun kapılarını açma ihtimali her an eşiktir.

Modern dünya sadece aileyi ve ilişkileri dönüştürmüyor. Huzur içinde düşünmemizi sağlayan, düşlerimizi koruyan evimizi de dönüştürüyor. Modern birey gibi, evler de doğallıktan uzaklaşıyor. Modern insan, yüksek duvarlarla çevrili siteler içinde güvenlik ve konfor ararken, yitip giden komşuluk ve mahalle ilişkilerinin yerine koyacak şey bulmakta hayli zorlanıyor. Özellikle büyük şehirlerde yaşayan bireylerin durumu daha karmaşık görünüyor.

Ev benliğimizin sır perdesinin üzerinden kalktığı, gizli benliğimizin serbestçe ortalıkta dolandığı, kendimiz olmakta zorlanmadığımız yerdir. Kucağında huzur bulduğumuz bir anne veya sevgili imgesi olarak ev, bize kuşatıcı bir içsellik, kendimizi savunmaya ihtiyaç duymayacağımız koruyucu bir ortam vadeder. Günümüz insanının sığınacak bir mahallesi de kalmadığından olsa gerek, evine yüklediği anlam gitgide artıyor.

Teşhir salonu olarak modern ev: Modern evler âdeta evdeki tüm bireylerin ihtiyaçlarını ayrı ayrı karşılayacak eğlence merkezleri gibi tasarlanıyor. Bireycilik, ev içindeki hayata da etki ediyor ve neredeyse her oda ayrı bir interaktif yaşam alanı gibi düşünülüyor. Eğlence ve iletişim kompleksi olarak ev, besleyen ve uyandıran yer değil dikkat dağıtan ve uyuşturan yer olmaya başlıyor. Böylece ev bir sığınaktan bizi toplumsal hayattan yalıtın bir hâşhaneye dönüşüyor, ev ve sokak arasındaki gözenekler tıkanıyor.

Mahalle hayatı insanlar ve yerler arasında geçişkenliğe izin veriyor: Komşu çocukları birbirinin evine destursuz sokulabilir, karnınızı ötedeki evde teklifsizce doyurabilirsiniz. Şimdi ekran karşısında geçirilen uzun yalnızlıklar hayatla bağlarımızı koparıyor. Ev, elektronik uğultunun mekânı oldukça insan seslerini duymak kadar sessizlik de zorlaşıyor. Oysa sessizlik mekânı genişletir ve zamanı yavaşlatır.

Mahremiyetin hızla soğuyan sularında, evler artık yumuşacık mahremiyet adaları değildir. Buralar, aşkın ve dostluğun paylaşılan teneffüs avlusu statüsünden bölgesel çarpışma alanlarına, birlik şantiyesinden tahkim edilmiş sığınaklar toplamına dönüşmüştür. "Kendi evlerimizde sipere yattık, kapılarımızı kapadık, sonra kendi odalarımıza geri çekilip üzerimize kapıyı kilitledik. Ev çok amaçlı bir eğlence merkezi oldu, içinde aile üyeler bir anlamda ayrı ayrı, yan yana yaşayabilirler." diye yazar Z. Bauman.

Gaston Bachelard, Mekânın Poetikası adlı kitabında evin insanın

düşünceleri, anıları ve düşleri için en büyük bütünleştirici güçlerden biri olduğunu gösterir. "Ev bizim bu dünyadaki köşemiz ve ilk evrenimizdir. Gerçek anlamda bir kozmostur. Hem beden hem de ruhtur ev." der, "Ev, bizi insani olana taşır. İnsani değerleri sadece deneyimler ve düşünceler teyit etmez. İnsana nüfuz eden değerler düşlemeye aittir. Ev, süreklilik yönünde verdiği öğütleri çoğaltır. Ev insanı sadece gökten inen fırtınalara karşı korumaz, yaşamdaki fırtınalara karşı da korur. Ev bir gevşeme ve içsellik mekânı olarak, içselliği yoğunlaştırması ve koruması gereken bir mekân olarak kabul edilir edilmez hemen insani olana taşınır."

Ev ile bilinçdışı arasında ilişki kuran Bachelard'a göre ev sayesinde anılarımız yerleşecek bir yer bulur. Hele de ev biraz karmaşık, mahzeni ve tavan arası, köşe bucağı ve koridorları varsa anılarımız niteliği gittikçe belirginleşen sığınaklar edinir. Ömrümüz boyunca kurduğumuz düşlerde dönüp dönüp buralara geliriz. Mekân, peteklerinin binlerce gözünde, zamanı sıkıştırılmış olarak tutar. Mekân buna yarar. Bilinçdışı orada geçirir gününü. Anılar hareketsizdir. Mekâna yerleştikleri ölçüde sağlamlaşırlar. Bilinçdışı kendi mutluluk mekânına yerleşir.

Çocukluğumuzu geçirdiğimiz eve seneler sonra yeniden gitsek bile "ilk merdiven" reflekslerine yeniden kavuşuruz, kapı eşiğine takılmayız ya da gıcırdayan tahtaya yine basmayız. Işığı nereden açacağımızı düşünmeyiz. Yıllar sonra o eve tekrar döndüğümüzde o ilk hareketlerin içimizde canlı kaldığını görmek bizi şaşırtır. Alışkanlık denemez buna, o unutulmaz evi hiç unutmaman bedenimizin tutkulu bağıdır ancak.

Mahremiyet odaklarının kaybolduğu, yalnızlığın ve sessizliğin hor görüldüğü, çocukların tüm boş zamanlarının ev dışı sosyal/eğitsel etkinliklerle doldurulduğu günümüzde, çocukların evde sıkılması ve hayal kurması uzak bir düşünce artık. Ev artık sadece çocuklar için değil, yetişkinler için de bir düşünce alanı olmaktan uzaklaşıyor. Telefonlarını ellerinden bırakamayan yetişkinler oturdukları koltuklarda düşünmüyor. Çocuklar masanın altında oyunlara dalarak uzak âlemlere kanatlanmıyor. Bilinçdışımız keyifle yerleşeceği bir yer bulamıyor artık.

Her büyük hayal, bir ruh hâlini açığa vurur. Ev, içselliği dile getirir. Ev, bir ruh hâlidir. Bir çocuktan ev çizmesini istemek, mutluluğunu barındırmak istediği en derin düşünüyü ortaya koymasını istemek demektir. Çocuk mutluydu size, kapalı ve korunmalı bir ev, sağlam ve derinlere kök salmış bir ev çizecektir. Ev mutlu olduğunda, çocukların resimlerinde, dumanlar da çatıda hafifçe oynasır durur. Çocuk mutsuzsa, ev çizenin kaygılarından izler taşır.

Harabeye dönmüş ruhlarımızı yerleştirebileceğimiz bir evimiz var mı? Belki de ruhlarımızın evsizliğidir, evlerimizi ruhsuz kılan.

Partisi (CHP), Demokrat Parti (DP) ve Millî Kalkınma Partisi'nin (MKP) adayları yarışmıştı. Seçim sandıklarından biri de mahallemizde Doğancılar Caddesi'nde 15 numaralı mermerci dükkânında kurulmuştu. Dükkânın sâhibi Üsküdar CHP teşkilâtunun ileri gelenlerinden biriydi ve beni de severdi. Bundan dolayı oy verme esnâsında ve oy verme bittikten sonra sandığın bulunduğu o dükkâna istediğim gibi girip çıkmama kimse karışmamıştı.

Fakat, akşam oy verme bittikten sonra sandık başındakilerin o gün mahallede oy kullanmamış kim varsa onların yerine sahte imzalarla CHP lehine sandığa oy atmaları beni, küçük yaşına rağmen, hayretlere ve infiale garketmiş ve hem siyâset uğruna yapılabilen adâletsizlikler hakkında idrâk sâhibi kılmış ve hem de annem ve babam tarafından bildiğim toplam 750 yıllık bir aile geçmişinde niçin tek bir siyâsetçinin zuhur etmemiş olduğu hakkında da iyi bir fikir vermişti. Bir benzerinin vuku bulmamış olduğu nebevî siyâsetten başka her türlü siyâsete karşı nefretim işte, o târihte teessüs ettiydi. Bunları yakından izlemiş olan üsküdarlıların ekseriyeti ise 14 Mayıs 1950'de Demokrat Parti'nin genel seçimleri ezici bir çoğunlukla kazanmasına pek sevinmişti.

✦ İsmet İnönü zamanında Üsküdar'da eski yazı ve Kur'ân öğrenmek çok tehlikeliydi. Bir ihbâr sonucu insanın hayatı kayılabiliyordu. Buna rağmen pekçok din adamı bu rizikoyu yüklenerek gerek evlerde ferdî olarak gerekse câmilerde toplu olarak, fisebîlillâh, eski Türkçe yazı ve Kur'ân öğretmeye devâm etmişlerdir. Bir hoca efendinin Yeni Câmi'nin, gözden irak bir konumu olan, Sultan Mahfili'nde 15 kadar çocuğa ders verdiğini hatırlıyorum. Babam ise beni 1945 yılında Şemsipaşa Caddesi'nde iki katlı ufak bir evde oturan ve pek muttakî bir hanım olan Ulviye Hanım'a

yollamıştı. Ben bu hanımın derslerine iki yıl devâm ettim-di. **Ulviye Hanım'ın benden başka talebeleri de vardı ama herkesin bir saati vardı ve kimse bir başka talebeyle karşılaşmazdı.**

Fakat işin bir başka zorluğu da Elifbâ cüzü ile Âmme, Tebâreke, Kadsemia ve Vezzâriyâti cüzlerinin ve bunları bitirdikten sonra da bir Kur'ân nüshasının temini idi. Bunların tab edilmesi [*matbaalarda basılması*] yasaktı. Bunları gizli olarak basanlar ise yakalandıklarında hapsediliyorlardı. O zamanlarda fotokopi makinaları da yoktu ki bunlar çoğaltulabilsin. İşin arz ettiği rizikodan dolayı da, fotoğrafla çoğaltmak tekliflerini fotoğraf stüdyoları kabul edemiyorlardı.

Ben attâr Sâim Hoca'nın bir Elifbâ cüzü temin edebilmesini onbeş gün beklemişim. Zar zor temin edilen Elifbâ cüzü attâr dükkânında müşteri bulunmadığı bir zamanda tezgâhın arkasında gizlice babamın çantasına çok girift bir şekilde paketlenmiş olarak aktarılmıştı. Diğer cüzler de aynı teşrifatla elimize geçmişti. Fakat sıra Kur'ân nüshasına gelince esas zorluk burada ortaya çıkmıştı. Bir ay kadar bekledikten sonra lime lime olmuş bir nüshaya, eksik birkaç sayfası Sâim Hoca'nın elyazısıyla tamamlanmış olarak, sâhip olmuşum. Ancak bu dağınık yaprakları ciltleyecek cesur bir ciltçi bulmak da bir zaman almıştı.

Üsküdarlı Teşrifat

Üsküdarlılar birbirlerine hatır sorarken, genellikle "Âfiyetesinizdir ya inşâallah efendim?" şeklinde bir ifade kullanırlardı. Soruya muhâtab olan buna "Hamd olsun! İyiyim, efendim" diye cevap verebildiği gibi eğer hâli pek âhım şâhim değilse "Eh! İç güveysinden halliceyim işte" diye de

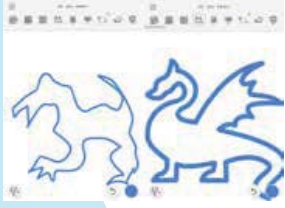
Fedatott
↓

* Bolluk
im kharidde

TEKNOLOJİ KAFASI

MUSTAFA FURKAN
SERDAR ÜNAL

“Auto Draw” Google’ın, insanların makine öğrenmesi alanıyla ilgili oynamasını sağlayan deneylerinden biri. Burada biz bir şeyler çizdikçe makine öğrenmesi teknolojisi yardımıyla ne çizdiğimiz tahmin edilmeye çalışılıyor ve profesyonellerin yaptıklarıyla eşleştiriliyor. Yani eğri bögür bir ejderha çizdiğimizde onun daha güzeli önerilenlerde gözüküyor ve onu çalışmamıza ekleyebiliyoruz. Ayrıca renk değıştirme, şekil ve yazı ekleme ile yaptığımızı indirme seçeneği de var. Gerisi sizin uçsuz bucaksız hayal gücünüze kalmış. Resimle işi olup da yeteneği olmayanlar için harika bir program. Program indirmeye, ödeme yapmaya gerek yok. Ayrıca sadece bilgisayardan değil cep telefonundan, tableten de çalışıyor. Linkten de siteye erişebilirsiniz.

Ne Kadar Kötü Çizebilirsin ki?

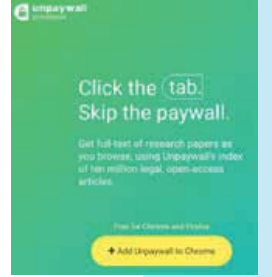
bit.ly/2svnWOH

Bilimsel Yazıların Korsan Olmayan **Telifli Halleri**

bit.ly/2qHNYBM

“Unpaywall” kâr amacı gütmeyen, bilimin online olarak daha açık kullanılmasını amaçlayan bir çalışma. Örneğin bir makale okumak istiyoruz ama bakıyoruz ki makalenin sadece ufak bir kısmı görünüyor ve geri kalanı için ödeme yapmamız isteniyor. Öder miyiz? Tabiki hayır 😊 Bu durumda Chrome tarayıcımıza eklediğimiz “Unpaywall” eklentisi sayesinde eğer bu makalenin bir yerde ücretsiz hali varsa sayfanın sağında yeşil açık bir kilit çıkıyor ve oraya basınca bizi ücretsiz haline yönlendiriyor. Ama çalışmanın özelliği içerikleri açık erişimli kaynaklardan toplaması. Yani ücretsiz bulunduğu içerikler yasal. Ben korsanın k’sını görmek istemiyorum diyorsanız eklenti ayarlarından daha az güvenilir kaynaklardaki içeriklerin çıkmasını da engelleyebilirsiniz. Korsan içerik kullanmak istemeyen ama para da ödemesi gelmeyenlerin seveceği bir çalışma. Tabii her içeriğin ücretsiz versiyonunu bulamayız baştan söyleyeyim ama o kadar da olsun değil mi? Denemeye değeri.

PhotoMath, telefonumuzun kamerası yardımıyla matematiksel işlemleri yapabilmemizi sağlayan bir uygulama. Düğün yazmak şartıyla el yazısını bile tanıyabiliyor. Kolay işlemlerde çözüm adımlarını da gösteriyor. Örneğin $\log x + 5 = 6$ yazdım çözümü adımlarıyla birlikte gösterdi. Ama karmaşık şeyleri çözmesini beklemeyin, yani karman çorman ödevleriniz için bu uygulamaya çok da güvenmeyin. Alacağınız sonuçlar telefonunuzun modeline ve kamerasının kalitesine göre değışebilir. Tost makinası gibi çeken telefonlarla denemeyin yani. Fotoğraf çekip taratmakla uğraşmak istemerseniz uygulamanın içine de yazabilirsiniz soruyu.

Sen Problemi Yaz **Photomath** Çözsün

bit.ly/2qHIBIK

Salaam Gateway, İslami Ekonomi profesyonellerinin ihtiyaç duyduğu veri, haber gibi ihtiyaçları için küresel referans kaynağı olmaya çalışan bir oluşum. İslami ekonomi ve helal endüstrisi hakkında haftalık bilgilendirme maili de gönderiyor. Üye olup profil oluşturduktan sonra firmalara ait veri tabanına ulaşabiliyoruz. Bölgeye, ülkeye, sektöre, helal sertifikası olup olmamasına göre filtrelenebiliyor. Firmaların sertifikayı nereden aldıkları da yazıyor. An itibarıyla Türkiye'den 224 firma helal belge almış gözünüyoruz. Değerli bir çalışma, göz atmakta fayda var.

Global Islamic
Economy Gateway

Ekonominin "Bizce" Olanı Hakkında **Sağlam Bilgi**

bit.ly/2qHrehd

Hız Sorun Değil, Yeter Ki Sen **İngilizce** **Öğrenmek İste**

bit.ly/2qMYFOq

İngilizce öğrenimi ile ilgili hemen herkesin kendisine göre çalışma ve öğrenme yöntemi vardır. Bu durumu göz önünü alarak her sayıda bir öğrenim yöntemini/programını tanıtıyoruz. Bu sayıdaki tavsiyemiz ise seviyelere göre çeşitli materyallerden faydalanmanızı sağlayan bir site. newsinlevels.com sitesinde isterseniz haberleri üç farklı hızda dinleyebilirsiniz. Dinlediğiniz haberlerin dökümünü de okuyabiliyorsunuz. Birkaç defa düzenli çalışma yaptığınızda kendinizdeki ilerlemeyi göreceksiniz. Ayrıca farklı sekmelerde video, gramer, kitap gibi seviyelere ayrılmış çalışma materyalleri bulunmakta. İngilizce öğrenmek için size bir sebep daha.

Teknoloji Kafası **Okursa...**

bit.ly/2qNvDOM

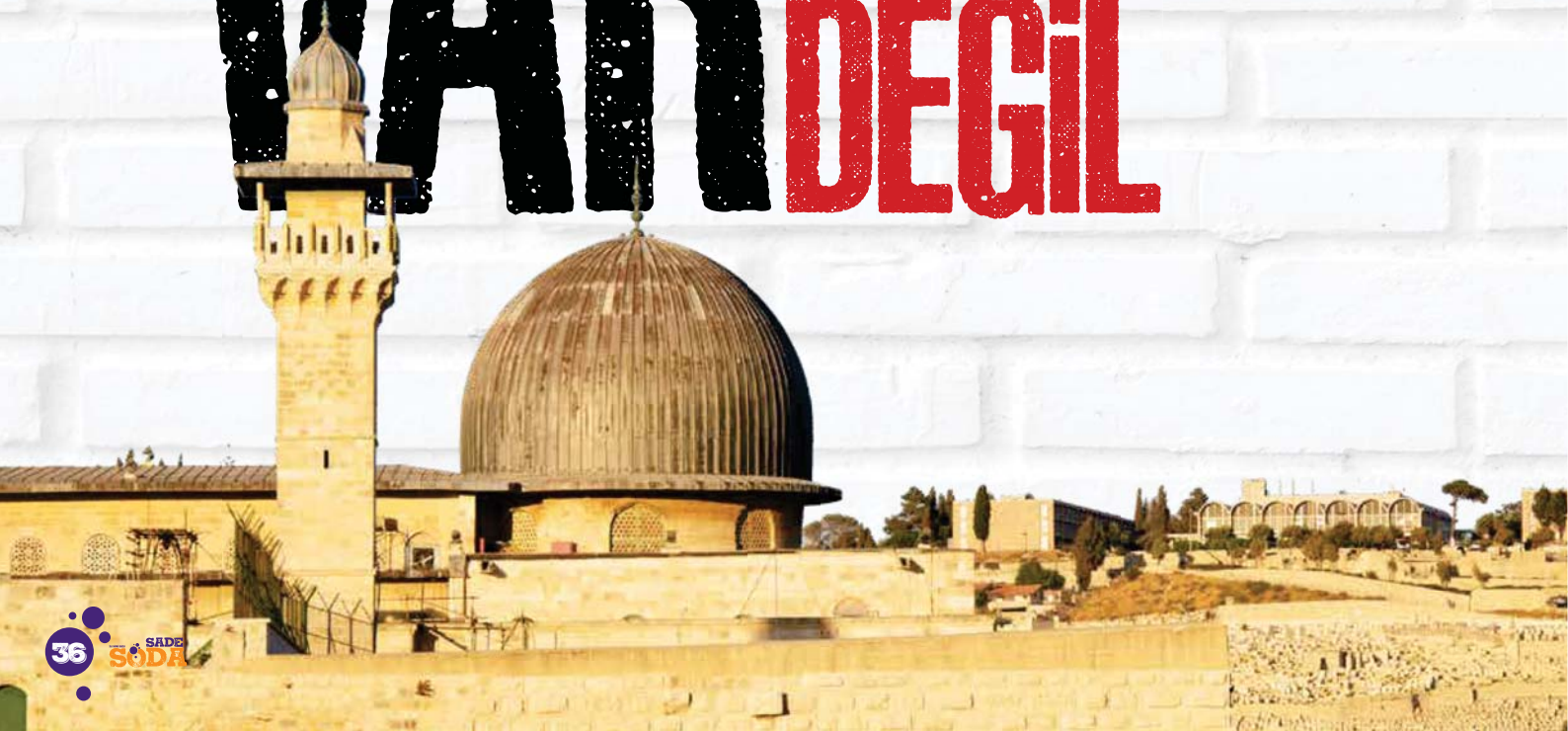
Önümüzde uçsuz bucaksız bir dönüşüme hazırlanan dünya durmakta. Bunu bize söyleten de elimizi attığımız hemen her şeyin internet ile birbirine bağlanacak olmasının adı olan "Internet Of Things" (IoT) yani Nesnelerin İnterneti. Bu konuda yazılan birçok kitap arasından Samuel Greengard'ın son kitabı "Nesnelerin İnterneti" sizin için faydalı olacaktır. Konuyu derinlemesine öğrenmek için iyi okumalar...

ORADA BİR...

TAHA KILIÇ

KUDÜS

WAR UZAKTA
DEĞİL

İslâm orduları 638 yılında Kudüs'ü kuşattığında, Bizans İmparatorluğu adına şehri yöneten Patrik Sophronius, başkomutan Ebû Ubeyde bin Cerrâh'tan sıra dışı bir istekte bulundu: "Burası çok kutsal bir yer. Kudüs'ü bizzat Halife Ömer'e teslim etmek istiyorum." Ebû Ubeyde ve yanındaki Müslüman komutanlar, bu talebe önce şaşırıldılar; ardından patriğin kaleme aldığı davet mektubunu başkent Medine'ye gönderdiler.

Mektup Hz. Ömer'e ulaştığında, hemen istişare halkasını topladı ve Kudüs'e kadar gidip gitmeme konusunu ashabla müzakere etti. İstişareye katılanların çoğu, Halife'nin Kudüs'e kadar giderek şehri teslim alması düşüncesini destekleyince, Hz. Ömer yanında küçük bir grupla Medine'den yola çıkarak Kudüs'e geldi. O dönemin ulaşım şartlarını da düşününce, 1300 kilometrelik bir mesafeyi katetmek epey zahmetli olmalı.

Patrik Sophronius tarafından bugünkü El Halil Kapısı önünde törenle karşılanan Hz. Ömer, Arapların "İlyâ" dedikleri kutsal şehir Kudüs'ü gezerken oldukça duygulanmıştı. Patrik'in rehberliğinde Hristiyanlara ait mekânlar teker teker dolaşıldı, Kıyâme Kilisesi ve diğer mabetler görüldü. Ardından Hz. Ömer, Patrik Sophronius'tan özel bir ricada bulundu: "Bana Beyt-i Makdis'in yerini gösterir misiniz?"

Hz. Ömer ve beraberindekiler, Patrik'in yol göstermesiyle mezbelelik bir alana geldi daha sonra. Önce Romalıların şehri işgali, ardından Bizans İmparatorluğu ile Sâsânî İmparatorluğu arasındaki uzun uzadıya çatışmalar nedeniyle, Beyt-i Makdis alanı tamamen harabeye dönüşmüş, burada vaktiyle bulunan binalar da bakımsız kalmıştı. Patrik, "İşte burası." dedi, "Beyt-i Makdis, zamanında buradaydı!"

Hz. Ömer, alana göz gezdirdi. Hz. Süleyman tarafından kible Kâbe'ye dönük olarak inşa edilen, Bâbillerin ve Romalıların barbarca işgallerine maruz kalan, Hz. Peygamber ve ashabının tam 14 yıl kible olarak yöneldiği, İsrâ ve Mirâc mucizelerine şahitlik eden Beyt-i Makdis'in yeri demek burasıydı... Allah, Müslümanları Hz. Süleyman'ın aziz hatırasına yönlendirmiş, burayı akıllarından ve kalplerinden hiç çıkarmamalarını murat etmişti. O hâlde buranın yeniden ihya olması gerekirdi.

Halife ve yanındaki Müslümanlar hemen işe koyuldular. Bugün Kible Mescidi'nin (yanlış olarak Mescid-i Aksâ olarak bilinen yapı) bulunduğu yere, ahşap çatılı bir mescit inşa edildi. İnşaatta Hz. Ömer'in kendisi de çalıştı; alanın temizlenmesine, duvarların örülmesine yardımcı oldu. Emevîlerin Kudüs'teki hâkimiyetleri sırasında, aynı alana Halife Abdülmelik bin Mervân Kubbetu's-Sahra'yı, oğlu Velid bin Abdülmelik de Kible Mescidi'ni yaptıracaktı.

Sonrasında Kudüs'e eli değen İslâm imparatorlarının en önemlileri "Şarkın en sevgili sultanı" Salahaddîn Eyyûbî, Memlûk Sultanı Kayıtbay, Yavuz Sultan Selim ve oğlu Kanunî Sultan Süleyman ile Sultan İkinci Abdulhamid idi. Kimileri Salahaddîn gibi şehri işgalden kurtarıırken, Kayıtbay mimari eserlerle donatacak; Yavuz ve Kanunî döneminde Kudüs şimdiki muhkem görüntüsünü kazanırken, Sultan Abdulhamid Kubbetu's-Sahra'yı masmavi İznik çinileriyle bezecekti.

Bugün Zeytindağı'ndan Kudüs'ü izlediğinizde, tüm bu İslâm hükümdarlarının kalıcı ve ölümsüz izlerini şehrin dört bir yanında fark

edersiniz. Mescid-i Aksâ'nın dış duvarlarını kuşatan sapaşlam taşlar Osmanlı'yı haykırırken, Memlûkların medreseleri ve sebilleri ışıl ışıl parlar. Romalılardan kalma taşlar medreselerin duvarlarına karışır Kudüs'te; tarihin rakip imparatorlukları Osmanlılar Memlûklarla el ele verir. Hz. Ömer'in Kudüs Hristiyanlarına verdiği ferman hâlâ geçerlidir mesela. Hristiyanların abidevi kilselerinin kapılarını Müslüman aileler açıp kapatır, Hz. Ömer'den ve Salahaddîn Eyyûbî'den bu yana devam eden gelenekler çerçevesinde...

Günümüzde şahit olduğumuz durumlar ve can sıkıcı şartlar ne olursa olsun, Kudüs zamanları ve zeminleri aşım gelen, tarihin ve coğrafyanın sınırlarını delip geçen bir efsuna sahiptir. Ona sadece bugünün dar kalıpları üzerinden bakarsanız, ciddi şekilde haksızlık etmiş olursunuz. Tarihin en derinlerinden başlayarak, günümüze doğru uzanan bir ırmağın içinden görmelisiniz Kudüs'ü. Onu oluşturan olağanüstü renkleri ve katmanları bilgiyle ve hikmetle kuşatmalı, enginliğine nüfuz etmeye çalışmalısınız. Bunun için de tarihi ve insanoğlunun bu coğrafyada geçirdiği serüvenleri saat saat, dakika dakika bilmek durumundasınız.

Belki zor bir şeyden söz ettiğim zannedilebilir. Ama değil. Biz bu toprakların evlatlarıysak -ki öyle olduğumuzda şüphe yoktur- ve Kudüs de bize aitse -ki öyle olduğunda da şüphe yoktur- o zaman bu muazzam şehrin hakkını vermekten başka çaremiz yok. Sloganla, hamasetle, boş lafla ve hayallerle olacak bir iş değil bu. İş başa düşecek ve teker teker, uzun uzun Kudüs'ü çalışacağız. Şuurumuzu Kudüs'ün tarihsel ve manevi derinliğine erdirmedikçe, söylediklerimiz sadece kuru kelimelerden ibaret olacaktır.

Orada bir Kudüs var... Ama uzakta değil. Akidemizin, tarihimizin, kültürümüzün ve benliğimizin ta orta yerinde, bize bizden daha yakın. Allah'ın ısrarla görmemizi, duymamızı, sahiplenmemizi istediği bir şehir Kudüs. En yakınımızı nasıl tanıyorsak, biliyorsak ve üzerine titiriyorsak Kudüs de bu ihtimamı -hatta daha da fazlasını- hak ediyor.

Kudüs Haçlıların işgali altındayken, Salahaddîn Eyyûbî'nin neredeyse hiç gülmediği ve günde sadece tek öğün yemekle yetindiği rivayet edilir. Bizim kalbimiz ve zihnimiz ne durumda? Rahat mıyız? Kudüs'ün bu kadar uzağına düşmüşken keyfimiz yerinde ve sofralarımız şen mi?

Kudüs bizi çağırıyor. Sesini duymaktan başka çaremiz de yok.

Kudüs zamanları ve zeminleri aşım gelen, tarihin ve coğrafyanın sınırlarını delip geçen bir efsuna sahiptir. Ona sadece bugünün dar kalıpları üzerinden bakarsanız, ciddi şekilde haksızlık etmiş olursunuz. Tarihin en derinlerinden başlayarak, günümüze doğru uzanan bir ırmağın içinden görmelisiniz Kudüs'ü.

gözlerin iki
parlak
yıldız,
gözlerin
kimsenin
gidemeyeceği
iki güzel
ülke

NESİBE
CANER

Bir çift göz arıyorum.
Bir çift el...

Bastonunu, derisi buruşmuş elleri, uzun, ince parmaklarıyla çenesine dayamış; bütün aile ef-radinin başında âdeta kendisine emanet edilen bir emaneti koruyan bekçi titizliğiyle bekleyen birini arıyorum.

Bilmiyorum, o günlerdeki heyecanımı şu an ne ile karşılaştım aynı şekilde duyurum; nasıl kapılırdım o coşkuya. Neyi görecektim yahut neyi bekleyecektim olsam gelir o heyecan bana, inanın bilmiyorum.

Büyüklüğümüz hep geçmiş anlatır ya. "Ah o günler... Zordu, yokluk vardı ama huzur vardı, bereket vardı be yavrum. Bir çatının altında bütün aile kalırdık ama yine de gelene yerimiz vardı. Ne günlerdi, çok özlüyoruz." Belki de daha fazlası... Bir gün benim de geçmişimi bu denli özleyeceğim ve hatta "Ah o günler..." diye iç çekeceğim hiç aklıma gelmezdi.

O gecenin sabahına uyanacağımız için farklı bir heyecan olurdu. Günler öncesinden elbise-lerimizi ayarlar, hazırlıklarımızı yapar ve "o gece"nin sabahını beklerdik. Sabah ezanının bir taraftan yüreklere ferahlık veren sesiyle diğer taraftan seher vaktinde hissettirdiği o tatlı ü-pertisiyle açardık gözlerimizi güne. Gözlerimiz bir yandan babamızın camiden gelmesini, di-ğere yandan kapımızın önünden geçecek olan kırmızı arabayı beklerdik.

Evimizin önünden camiye giden bir yol vardı. Araba oradan geçince anlardık ki namaz vakti yaklaştı. Büyük dedem yani babamın dedesi -ki biz ona Hacı dede derdik- torununun arkasında saf tutmak niyetiyle babamın camiine gelirdi. Amcam ve dedem bu yoldan geçtiğinde biz-deki heyecan ikiye katlanırdı. Bayram namazı kılınır, cemaatle bayramlaşılır ve artık sıra bize gelirdi. Amcam, babam ve Hacı dedem biz-dekinden farklı olmayan bir heyecanla kapıyı çalar; dedem zaten küçük olan gözlerini daha da kısarak güler; "Haydin kuzularım, bayrama gidiyoruz, bayramal!" diye seslenirdi. Onun bu seslenişleriyle zaten çoktan hazır bekleyen ben, annem ve kız kardeşim hemen çıkardık evden. Bütün aile toplanmış olurdu. Amcalarım, yen-gelerim, kuzenlerim, babamın amcası ve onun aile efradı...

Dedem -babamın babası- ve kardeşi ailele-riyle beraber zamanında köyde aynı evde ya-şamışlar. Aynı tasta çorba içip aynı ekmeği bölüşmüşler. Bazı geceler birlikte aç yatmışlar. Kardeş gibi büyümüşler kuzenler birbiriyle.

Bundandır ki bayramlarda hep beraber Hacı dedemin dizinin dibinde toplanırdık. Dede-min eve girmesiyle sofraya hazırlıkları hızlanırdı. O başköşeye geçer, ailemizin büyükleri ve er-kekleri onun iki yanına dizilirlerdi. Kadınlar ve çocuklar yer sofrasına otururdu. Oturmaktan ayaklarımız uyusurdu, dizlerimiz birbirine ya-pışırdı. Kiminin yarısı sofrada yarısı sofranın dı-şında kalırdı. Sofradaki her şeye uzanamazdık belki ama doyardık. Çok geniş yerlerde otur-muyorduk belki ama rahattık. Hacı dedemin riyasetinde geçirdiğimiz bayramlar başka değil bambaşkaydı.

Hacı dedem hayattayken önce evlâdını yani dedemi aradan altı ay geçmeden de yol arka-daşını ebedî âleme uğurlamıştı. Hüznü kalbin-deydi. Ne acılar görmüş, geçirmişti kim bilir. Eski topraktı, hakikatli adamdı. Anadolu irfanı-na sahipti. Bizi karşısına alıp söylediği her söz bugün hayatımda bir davranışa dönüştü el-hamdülillah. "Terbiye aileden gelir. Edep ailede öğrenilir." sözleri bana hep onu hatırlatır.

Kaç bayramım geçti onunla bilmiyorum. Ama ellerini bastonuna, bastonunu çenesine daya-yıp torunlarının kurban keşişini izlediği o günü hiç unutmuyorum. Yakın-uzak demeden bütün akrabamızı ziyaretimize vesile olduğu günler hatırimden hiç çıkmıyor, çıkmasını da hiç iste-mem.

Bundan yaklaşık on beş sene evvel bir sonba-har günü, dökülen yapraklar misali takvimden koparılan bir yaprak gibi ayrıldı Hacı dedem aramızdan. Bir gün kuşkusuz hepimizin gide-ceği o beldeye ulaştı. İnşallah rahmeti Rah-man'a kavuştu.

Yaklaşık iki hafta evvel kardeşimle beraber yü-rürken yolumuzun üstünde dükkânı bulunan Ahmet amcamıza selam verip geçmek istedik. Ahmet amca, dedelerime çok benzettiğim iyi yürekli, temiz bir insandı. Niyetimize binaen dükkânın önüne gelmiştik ama dükkân kalaba-lık, Ahmet amcamız da yoğun olduğu için daha sonra geliriz düşüncesiyle geçip gittik. Bir haf-ta sonra gelen telefon hayatta bir selâmı dahi ertelemeye vaktimizin olmadığını bir kez daha gösterdi bize:

"Dün gece aniden rahatsızlanmış, kurtarama-mışlar. İna lillah ve inna ileyhi raciun..."

Ahmet amcamız da bir dedeydi, onun da son gördükleri ziyaretine gelen torunları olmuştu. Kim bilir hangi mutlulukları bırakmıştı onların kalbinde ve hangi özleyecekleri günler kalmıştı "ah o eski günler"inde.

Zamanla ailelerimiz genişledi, evlerimiz geniş-ledi. Azlarımız çok, yoklarımız var oldu. Lâkin dedem ve beraberindeki muhabbetin tadı hiç gelmedi.

Bayramlar çok hızlı geldi ve çok hızlı geçti. Her-kes bir an evvel kendisiyle baş başa kalmanın derdine düştü. Sılayı rahim mi? Siz de pekâlâ biliyorsunuz ki "modern zaman ve modern meşguliyetler(!)" bırakın sılayı rahimi, kendi iç dünyamıza yolculuğa bile pek müsaade etmi-yor. Gençlerin canı hem çok yere gitmek istiyor hem hiçbir yere gitmek istemiyor.

Bu sayının konusunun "gençlerin mekânları" ile alakalı olacağını öğrendim ve ben de genç olarak gitmek isteyip de sonradan belki de gi-

Ben nasıl ki bugün geçmişimi özlüyorum, sen de bugünü yıllar sonranın geçmişini olarak özleyeceksin. Pişman olmamak ve pişman ölmek için gidilecek yerler listene dedeni, babaanneni, anneanneni, akrabalarını da ekle. Bayramda onların gözüne ve gönlüne bir umut olmak biraz da senin elinde.

demeyeceğimiz bir yeri yazmak istedim: Aile büyüğü evi, dede evi. Ne dersenez adına. Şim-di düşünüyorum da ben çocuk aklımla onca heyecanlanıyorken kim bilir dedem ne kadar mutlu oluyordu bizi yanında görünce. Nasıl umutla ve heyecanla bekliyordu o da 'o gece-nin sabah'ını.

Ben nasıl ki bugün geçmişimi özlüyorum, sen de bugünü yıllar sonranın geçmişini olarak öz-leyeceksin. Pişman olmamak ve pişman öl-memek için gidilecek yerler listene dedeni, babaanneni, anneanneni, akrabalarını da ekle. Bayramda onların gözüne ve gönlüne bir umut olmak biraz da senin elinde. Yarın hepimiz için çok geç olabilir. İşte ben bugün;

Bir çift göz arıyorum.
Bir çift el...

Bastonunu, derisi buruşmuş elleri, uzun, ince parmaklarıyla çenesine dayamış; bütün aile ef-radinin başında âdeta kendisine emanet edilen bir emaneti koruyan bekçi titizliğiyle bekleyen birini arıyorum.

Eğer bulsaydım onu, aradığım o bir çift göze şunu söylerdim:

"Gözlerin iki parlak yıldız, gözlerin kimsenin gi-demeyeceği iki güzel ülke..."

SANATTAKİ SOL HEGOMONYA ARTIK KIRILIYOR

“KAVANUZDAKİ ADAM” DESEK BELKİ HATIRLAYAMAZSINIZ AMA YA “REİS BEY”, “YALNIZ DEĞİLSİNİZ”, “KELEBEKLER SONSUZA UÇAR/İSKİLİPLİ ATIF HÖCA”... DESEK? ZOR ZAMANLARDA ZORU ANLATMAYI SEÇMİŞ BİR YAPIMCI, YÖNETMEN, SENARİST, SINEMA YAZARI BELKİ DE EN ÖNEMLİSİ SINEMA SINIRLARI İÇİNDE KENDİ KALABİLMİŞ BİR İSİM, MESUT UÇAKAN BU SAYIMIZIN KONUĞU. SON OLARAK SEVDA KUŞUN KANADINDA DİZİSİ İLE TRT 1 EKANLARINDA OLAN MESUT UÇAKAN İLE SINEMADA MÜSLÜMANCA VAR OLABİLMEYİ KONUŞTUK.

RÖPORTAJ: MEHMET ALİ KAPAN-ENES YILMAZ
FOTOĞRAF: AHMET KARAGÜLLE

Bir neslin ortak geçmişi olan MTTB'deki (Millî Türk Talebe Birliği) yıllarınızdan biraz bahseder misiniz?

1973'ün ilk yarısında tanıştım MTTB ile. Üniversiteyi okumak için İstanbul'a gelmiştim. Büyüdüğüm şehirde orta öğretim tahsili görürken, hem şair olarak hem de varoluş sancılıyla Üstad Necip Fazıl'ın bir hayli etkisindeydim. MTTB de onu mihver edinmiş bir gençlik kitlesini kucaklıyordu. Hiç kimseyi tanımadığım İstanbul'a geldiğimde MTTB'yle karşılaşınca aileme kavuşmuş gibi oldum. Heyecanlı bir gençlik vardı MTTB'de. Âdeta koca dünyayı tek başına kurtaracakmış gibi sorumluluk hissi içinde kıvranan bir gençlik... İdealist bir gençlik... Okuyan, sorgulayan, analizler yapan, yönlendiren... Kurucu bir nesildi bu. İslam'ı ve diğer dinleri; sosyalizm, kapitalizm, nasyonalizm gibi ideolojileri tartışan yorumlayan bir nesil... Birkaç asırdır sekülerleştirilmiş, parçalanmış, kirletilmiş bir İslam algısını, medeniyet algısını yerli yerine oturtabilmek için kaynaklara inen, tartışan bir nesil... Şimdiki nesilde bu tür sancılı duyan hemen hemen yok gibi... Daha çok ezberci bir gençlik var önümüzde.

İki genç kuşak arasında ciddi farklara vurgu yapmak için, Sayın Abdullah Gül'ün bir sohbetteki konuşmasını örnek vermek istiyorum. Malum, Cumhurbaşkanlığı yapmış birinden söz ediyorum, şunları demişti: "Şöyle dönüp geçmişime baktığımda hizmet noktasında hayatımda en lezzet aldığım dönem olarak MTTB yıllarımı görüyorum." Bu hizmet ne olabilir? Söyleyelim,

Üstad'ın kitap hazırlıklarında, tashiherinde bizzat yardımcı olmak, konferanslarına hazırlanmak, Büyük Doğu dergisi ile hemhal olmak, seminerler, açikoturumlar düzenlemek, İmam Hatip neslinin hakkını aramak, yeryüzü Müslümanlarının sorunlarını dile getirmek vs. Hizmetten kastı buydu. Çok daha müşahhas misal arayanlar için, o idealizmin bugün nasıl toplumsal dönüşüme yol açtığını görmek bakımından, MTTB'de orta öğretim komitesinden gelen Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a bakmak yeterli.

28 Şubat'ın sinemanıza büyük etkisi olduğunu biliyoruz. Bugünden o zamana bakacak olursanız sizi neler rahatsız ediyor?

28 Şubat inanç kadrolarına dönük yapılan bir hareketti. Nitekim hapse girenlerin yanı sıra pek çok Müslüman işsiz kaldı, işyeri dağıtıldı. Bizim gibi kültür sanat alanında yer alanlardan çoğu da yalnız ve çaresiz bırakıldılar. Şahsen biz film projelerimize sponsor bulamadık, kaynaklarımızı kuruttular. Bu yetmiyormuş gibi medyada dost sandığımız çevreler, sisteme yaranma pozlarına girdiklerinden bizim gibi duruşunu değiştirmeyenlere sahip çıkmak yerine küçük görmeye başladılar, yaptıklarımızı karalamaya çalıştılar. İşin en acı tarafı buydu. Ama hamdolsun bizi hiçbir şekilde yıkamadılar. 28 Şubat sonrasında eğilmeyen, bükülmeyen duruşumuzun, konuşulması zor olan dönemlerde konuşuyor olmamızın kıymetini halkın gönlünden silemediler.

Çekimlerde öyle hâller karşınıza çıkar ki sizi günahkâr yapabilir, hatta dinden bile çıkartabilir.

Sinemada hassas olmak ne derece mümkün? Böyle görsel bir çağda doğru olan şey her geçen gün samanlıktaki iğneye dönüşüyor mu?

Sinemada hassas olmak bir Müslüman için doğru bir yaklaşım. Çünkü sinema Batı'dan gelen yeni bir anlatım biçimi, sanatsal bir çaba. Batı'nın serbest ahlak normları içerisinde doğup büyüyen bir uğraş. Serbest ahlaki normlar da ne demeyin, temelde

hiçbir ahlaki yaptırım içermeyen bir ifade bu. Hatta sinemayı kutsayanlar için bir film, görsel anlatım diyerek cinsellikte sınır tanımayan, bunu da sanat diye yutturan bir iş.

Batı'yı körü körüne taklit eden, bilinçaltında Batı'nın eserlerini taklit ettikçe meşruiyet kazandığını ve büyüdüğünü sanan bir ortamda dinî hassasiyete sahip Müslüman bir sanatçı başına belayı almış demektir; çok büyük sorunlara kendini hazırlaması gerekir. Bırakın müstehcenliğe prim vermemek gibi, çekimlerde öyle hâller karşınıza çıkar ki sizi günahkâr yapabilir, hatta dinden bile çıkartabilir. Mizansen, diyalog, öykü pek çok husus vardır ki fetva isteyen konulardır ve maalesef buna kafa yoran bir din adamı olmadığı için hemen hemen hepsi de sanatçının kendi hassasiyetine bırakılmıştır.

Mahrem bir genç adamı ve hanımı rol gereği evlendirmek mümkün müdür? Evlendirmenin rol gereği olanı olur mu? Rol gereği tezettürlü bir oyuncu hidayet öncesi sahneleri

çekmek gerektiğinde başını açabilir mi? Bir oyuncu rol gereği öyküdeki bir karakterin inançsızlık dönemini canlandırırken küfür lafları edebilir mi? Bunun rol gereği olanı olabilir mi? Ve daha neler neler...

Kadın unsuru bugün sosyal dramın baş aktörüdür. Evde, sokakta, işyerinde her yerde kadın unsuru var. Bu unsuru dışlayarak bu toplumu anlatamazsınız. E, madem böyle, inançlı ya da inançsız bir kadını bir filmde

gösterirken neresini, ne kadar gösterebiliriz? Daha bir sürü sorun... Kısaca diyebiliriz ki dinî hassasiyete sahip Müslüman bir sanatçının fikir ve inanç temelinde çok hassas olması lazım. Beyin ameliyatı yapan bir cerrah gibi hassas.

Türk sineması, uzun yıllar dinsizliğe odaklı bir çağdaşlık davası güden resmî ideolojinin sesi olmuştur.

Siyaset, kültür ve kültürel çalışmaları sizce ne kadar etkilemeli? Sanatın, sağ ya da solun güdümünde olması doğru mu? Sizce son zamanlarda kültür hegemonyası solun tekelinden kurtuluyor mu?

Sanatta siyaset olmaz lafı bana göre değil. Bir insan yaşadığı sosyal ortamda siyasetin de ideolojinin de kültürün de sanatın da ekonomimin de göbeğindeyse -öyle olmayan var mı?- o insanı anlatırken bir yönetmen, elbette siyaseti de ideolojiyi de ekonomiyi de işin içine sokabilir. Bundan daha doğal ne olabilir? Bunu sinemacılar ve sinema yazarları, aksini söyleseler de pratikte sinema daima siyasetin, ideolojinin göbeğinde yer almıştır. "Sanatta şu, bu olmaz." diyenler, toplumu manipüle etmeye çalışan toplum mühendislerinin deyişidir. Nitekim tarih bunun örneğidir.

Türk sineması, uzun yıllar dinsizliğe odaklı bir çağdaşlık davası güden resmî ideolojinin sesi olmuş; Marksizm gibi Batı'dan gelen akımlara ses çıkarmamış ama dinî ve millî hassasiyete sahip sanatsal bir çaba oldu mu hemen "Sanatta ideoloji olmaz!" diye o çabayı boğmaya kalkışmıştır. "Sanatta ideoloji olmaz." demek büyük gaflet ve cehalettir. Sanatta ideoloji olur. Olmaması gereken propagandist tavidir. Propaganda sanatı öldürür ama bu demek değil ki sanatta ideoloji olmaz. Hele meseleye Müslüman bir sanatçı gözüyle bakarsan bu hassasiyet daha da artar. Yani propaganda yapmakla mesaj verme arasındaki inceliği ayırma hassasiyeti...

Sen mesajını verirken, estetik kodları hiçe sayarsan, sanatın "Cemal" sıfatını yansıtmaması gibi bir sorumluluğu hissetmezsen sadece sanata karşı değil, Allah'a karşı da büyük bir suç işlemiş olursun. Çünkü taşıdığın misyon sana bir emanettir ve emanete hakkını vermemiş olursun.

İktidarın katettiği mesafeye bağlı olarak sanattaki bilhassa sinemadaki hegemonya artık kırılıyor.

Malum ülkemizde uzun yıllar siyasi bir vesayet, kültürel bir işgal vardı. Ama MTTB'den yetişen bugünkü iktidar işgalleri kira kira geldi. Kültür, sanatçı ve eser demektir. Bu da ha deyince olmaz. Bizim arazilerimiz yıllarca sulanmadığı ve kurutulduğu için bu iki alanda çok ürün veremedik. Ama iktidarın katettiği mesafeye bağlı olarak sanattaki bilhassa sinemadaki bu hegemonya artık kırılıyor.

Sevdâ Kuşun Kanadında dizisi sizin için nasıl bir serüvendi? Yansıtmak istediklerinizi yeni kuşağa aktarabildiniz mi?

Sevdâ Kuşun Kanadında dizisi, dizi sektöründe hâlâ çatışmaları sürdürdüğü, hâlâ düşman kardeşleri oynayan siyaset ve kültür aktörlerin anlatıldığı çok yakın tarihimizi ilk defa millî bir bakış açısıyla ele aldı ve bu yönüyle bir ilk oldu, çok ses getirdi. Çok sevildi, alkışlandı. Ama eksikleri yok muydu, vardı tabii. Zor bir konu ele almıştık, senaryoda ve yapımda çok müdahalelerle karşılaştık. Yanlış kararlar verildi, bazı tipler yanlış şekillendirildi. İşin başında görünmeme rağmen iş akışında etkili olmam engellendi. Özellikle, kuruluş ve hazırlık aşamasında çok sıkıntılar yaşadık. Sonuçta benim de sahip çıkamayacağım kim yanlışlar yapıldı.

Fotoğrafın geneline baktığınızda pek rahatsız etmese de detay planında bana çok acı çektiren yanlışlıklara düşüldü. MTTB ve mücadelesi benim istediğim gibi şekillendirilmedi. Bazı kılık kıyafetler yanlış çizildi, erkek oyunculara gördüğümüz faul uygulamasını düzeltmek bile nice bölümler sonrasında mümkün olabildi. Dizide hâkimiyet çatışmaları yaşandı. Gerçi işin yapımcısı ve genel yönetmeni benim. Kendi işimden yakınmam elbette hoş değil ama hiç olmasa bu kadar cümlelerle yakınmalarımı tarihe kayıt düşmem gerekiyor. Bu proje nesep olarak benim ama fiilî olarak yarı sakat doğmuş bir çocuktur bana göre. İlk olmasıyla halkımız hataları fazla yüzümüze vurmadi. İkinci bir dizide bu toleransı beklemeye hakkım olmadığını biliyorum.

KISA KESELİM AYDIN HAVASI OLSUN

En sevdiğiniz film?

En sevdiğim film yok. Sevdiğim çok filmler var.

En sevdiğiniz kitap?

Hangi birini sayayım?

Favori diziniz?

Diriliş.

En beğendiğiniz replik?

N'aayır, n'oolamaz...

Hangi filmde yaşamak isterdiniz?

Ölümün en iyi anlatan filmde.

Bir çırağınız olsa ona ne öğrettirdiniz?

Önce adam olmayı.

SELAMÜNALEYKÜM

**DÜNYA
MİLLETİNİN**

**İN
SAN
LARI
RI**

**KÜBRANUR
DOĞRU**

İsmail abiiiiii

noooooopp

Ekmek Teknesi - *Allaaaahhhh*

Hababam Sınıfı - *Eyvah Mahmut Hoca!*

İzlediğimiz filmler genellikle farklı mekânlarda kimi zaman eşsiz manzaralarda kimi zaman teknolojinin de yardımıyla stüdyolarda kimi zamansa yapay şehirler diyebileceğimiz platolarda geçer.

Birçok film çekimi için inşa edilip yapboz misali yıkılan, dekor ve teknik donanım veren açık veya kapalı özel alanlar olan film platoları, gerçek mekânlarda çekilmesi zor dönem filmlerinin tarihi setlerini kurmak için kolaylık sağladığı gibi, mali açıdan daha ucuz olup daha hızlı çalışma şartları sağlıyor. Türkiye’de de örnekleri bulunan bu platolar, izlediğimiz filmde, okuduğumuz kitapta geçen mekânların gerçek hayattaki karşılıkları gibi oluyor tabii ki.

Diğer yandan bir mekânın yirmi farklı film kadrajında bulunduğu da olmuştur, bir filmde okul sahnelerinin çekimleri için üç farklı ortamın kullanıldığı da. Kimimizin çocukluğuna kimimizin yetişkinlik çağına rastlayan Harry Potter’ın Hogwarts Cadılık ve Büyücülük Okulu’na İngiltere’de birkaç farklı mekân ev sahipliği yapmış. Okul koridorları Gloucester Katedrali’nde, Hogwarts’ı beyaz perdede canlandıran diğer mekânlar ise Wiltshire’daki Lacock Abbey binasında ve Northumberland’deki Alnwick Kalesi’nde çekilmiş. Kelebeğin Rüyası’nda izlediğimiz alanların yüzde altmışı dekor olup alan Zonguldak ve İstanbul’da kurulmuş. Payitahtı Abdülhamid dizisinin çekimlerine ise Kocaeli’nde büyük bir film platosu olup şu ana kadar birçok film ve dizi çekiminin yapıldığı, Seka film platosu ev sahipliği yapmıştır.

Yeşilçam filmlerine de bakacak olursak Tosun Paşa, Şabanoğlu Şaban ve Süt Kardeşler filminin çekimleri İstanbul Yeşilköy’de tarihi bir konakta gerçekleşmiştir. Hababam Sınıfı’nın mekânı ise Üsküdar’da bulunan Validebağ Adile Sultan Kasrı’dır. Ziyaretinizde gözleriniz İnek Şaban’ı, Güdük Necmi’yi, Hafize Ana’yı arayacaktır. Biraz daha eskilerden olan Süper Baba dizisi İstanbul Çengelköy’de

Leyla ile Mecnun - *Çay Erdal Bakkal’da İçilir*

bulunan Tarihi Çınaraltı Çay Bahçesi’nde çekilmiştir. Boğaz manzarası eşliğinde çayınızı yudumlar-ken kulağınıza bir yerlerden “Bana Bir Masal Anlat Baba” tınısı gelecektir muhakkak.

“Bu devirde ekmek iki yerde bulunur, bir aslanın midesinde bir de ekmek teknesinde.” repliğinden hatırlayacağınız Ekmek Teknesi aslında Çengelköy’de bir kebabçı; ekmek alamazsınız ama Herodot Cevdet’in “Selamünaleyküm kahve milletinin insanları...” diye başlayan sohbetinden bir yudum hatıra alabilirsiniz belki.

Kireçburnu sahili deyince manzarasından öte aklımıza Leyla ile Mecnun’un geldiği, Cumalıkızık diyince köyün tarih havasıyla Kınalı Kar dizisi sahnelerinin anımsandığımız; bir fotoğraf karesinde anısını, hafızamızda tebessümünü sakladığımız bu dizi-film mekânları; film platolarından, stüdyo çekimlerinden bir çay samimiyeti farkıyla daha sıcağıdır.

Kim bilir belki de o gemi çoktan Kireçburnu sahiline yavaşmıştır İsmail Abi.

KEŞFET

Ünlü filmler, diziler, kliplerin nerede çekildiğinin peşine düşen Yeşilçam hafiyesi Kürşat Çetin’i takip edip eğlenceli yolculuğuna siz de ortak olabilirsiniz. [nerdecekildi](#)

HEYECANLAN

Ekmek Teknesi’nin şu sahnesiyle arzular şelale olmasın mı?

bit.ly/2rzQARJ

İmamhatipliler GÖZ NURU OLUYOR

Yetersiz beslenme, uzun süre şiddetli işiğe maruz kalma gibi birçok etmen Afrika kıtasının kronik rahatsızlığı olan kataraktın nedenleri arasında. Afrika'da 5 milyon katarakt hastası, teknik ve maddi imkânsızlıklar nedeniyle tedaviye ulaşamıyor. Bu sorunu 10 yıl önce gündeme getiren İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı'nın (İHH) çalışmalarına şimdi ÖNDER İmam Hatipliler Derneği olarak biz de dâhil oluyor; başlattığımız bu kampanya sayesinde Afrika'daki katarakt hastalarına yardım eli uzatıyoruz. Dünyanın güzelliklerini buğulu bir camın arkasından seyreden kardeşlerimize "Biz İmam Hatipliler, Türkiye'nin dört bir yanında gözünüze

nur olmak için var gücümüzle bu kampanyayı destekleyeceğiz, yardım elimizi dünyanın neresi olursa olsun siz kardeşlerimize uzatacağız. Yalnız değilsiniz, biz varız." diyoruz. Türkiye'de yaklaşık 4 bin İmam Hatip Okulu'nda kampanyamız başladı. Türkiye genelinde başlattığımız bu kampanyada bir katarakt ameliyatının bedeli sadece 250 TL.

Sen de kendi okulunda bu projeyi başlatmak için www.onder.org.tr'den bizimle iletişime geçebilir veya KATARAKT yazıp 3072'ye göndererek bu yardım kampanyasına başta bulunabilir, böylelikle Afrika'daki kardeşlerine göz nuru olabilirsin.

1+1+1+1+
1+1+1+
1+1+1+...

Yedi üniversiteli arkadaş tarafından kurulan "1 Tek Lira Derneği"nin başlattığı "Ayda 1 TL" projesi onların tabiriyle "Yanağı sıkılacak cinsten sevimli olduğu kadar vizyonu çok geniş ve ciddi bir iyilik projesidir."

Derneğe gönüllü üyeliğinizin akabinde kumbaraya 1 TL bağışında bulunabilir, Türkiye'nin şeffaf kumbarası niteliğindeki derneğin web sitesinden kasa ve gönüllü üye sayısını online görüntüleyebilirsiniz. Kasada biriken para ile Türkiye'de faaliyet gösteren dernek ve vakıfların eğitim, sağlık ve insani yardım projelerine bağış yapılır. Böylece derneğin ayda sadece 1 TL gönderen tüm gönüllü üyeleri her ay birçok yardım kampanyasına aynı anda katkı sağlamış olur. Peki, sizin 1 TL'niz var mı?

İstanbul Kazan, Onlar Kepçe: *Ashane*

Güzel bir insanın, güzel arkadaşlarıyla ortaya koyduğu güzellik dolu bir projesinden bahsedeceğiz sizlere. Sakarya Üniversitesi öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Mahmut Karaman ve arkadaşlarını diğer insanlardan ayıran güzel projesi: Aşhane

Mahmut Karaman Hoca, geçici olarak el koyduğu abisinin panelvan minibüsünde, alt komşuları Metin Bey, müsait olan arkadaşları ve öğrencileriyle birlikte iş çıkışı tüm gecelerini sokakta kalmış, evsiz insanlara yardım ederek harcıyor. "Aşhane" adlı projesinde minibüs-kamyonet ile geceleri sabaha kadar İstanbul içinde kazan kepçe misali dolaşıp sokakta kalmışlara sıcak çorba, ekmek dağıtıyorlar.

Mahmut Hoca, projeyi şöyle tanımlıyor: "Aşhane projesi sadece evsizlere gece çorba dağıtım projesi değil bireyi, aileyi, mahalleyi, toplumu ihya projesidir. Bu süreçte dikkat edeceğimiz hususlar şunlar olacaktır: Sokakta yaşayan insanların özellikleri ne olursa olsun onlar arasında kesinlikle bir ayırım yapmamak, bu hareketi hiçbir grup/cemaat/parti/hizip vb. yapıya mal etmemek, resmî/tüzel kişiliğe dönüşmeden mutlaka sivil bir hareket olarak kalmasına dikkat etmek."

f ashanechorba

Kafanda Deli Sorular Varsa: *Tercih ve Ötesi*

Tercih ve Ötesi, bir grup üniversite öğrencisinin liseli kardeşlerine üniversiteye geçiş sürecinde yardımcı olabilmek adına giriştikleri bir proje. Bunun için, düzenlenen buluşmalarda liseli kardeşlerinin sorularına cevap vermeye çalışıyorlar. Üzerinde önemle durdukları konular arasında firtattan uzak yapılan bölüm seçimi ve üniversite tercihindeki hatalar, kalacak yer meselesi hakkında tecrübelerin aktarılması, okula ve şehre intibak sorununun çözümünde edilecek yardım, üniversite derslerinden arda kalan vaktin nasıl değerlendirileceği konusunda kılavuzluk vs. bulunuyor. Bir tıkla kendileri ile temasa geçmek ve aklınıza takılan soruları sormak da pekâlâ mümkün.

f tercihveotesi
terciveotesi.com

MESELA
YANI

BAHRİYE
ELDEMİR

BİR VARMIS BİR YOKMUS

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, pireler berber, develer tellâl iken, ben anamın beşiğini tıngır mıngır salları iken, zamanın birinde küçük çekirdeğimsi bir aile yaşamış. Bu ailenin bir kız, sonra bir erkek, sonra bir kız, sonra yine bir erkek çocukları ve çocukların yaşları toplamı anne ve babasının yaşları toplamına eşit olmak üzere dört tane çocukları varmış.

Bahçelerinde eşit aralıklarla dikili meyve ağaçlarını bir saatte doldurduğu havuz ile iki saatte sulayabilen tek çocuk ve evin en büyüğü kız masalın başındaki "kalbur, tellal ve tıngır mıngır" kelimelerinin anlamını merak edip sözlüğe bakan, hep bilmediği kelimeleri öğrenip hayatında kullanan, eski kelimelerin unutulmasına kızan bir kızmış.

Annesinin tozları alması için çağırıldığı kız, çoğu zaman kitaplara kendini fazla kaptırır; annesinin cümlelerini bile duymazmış. Kafasına bir de pirelerin nasıl berber olabileceği gibi sorular takılınca her zamanki gibi Google Akademik'ten makale bakmaya başlar; tozu, süpürgeyi, evi, işi unutuverecek kadar araştırmacıymış. Tabii bu arada annesi bir yandan kızının okumasına mutlu olsa da ev işlerinin aksamasiyle balkon demirlerine yetişemeyecek boy ölçüsüne sahip diğer kardeşlerden çamaşırı balkona serme işini istemeyeceği için bu işi mecburen araştırmacı kızımıza bırakmış. Kimi zaman perde asma vazifesi de boy sıralamasından ötürü ortada kalır fakat ikinci çocuk merdiveni 45 derece açıyla açınca halleder, kızımıza bırakmazmış.

Günlerden bir gün kabakların yeni çiçek açtığı zamanda kızımız yine içme suyu doldurmak için testiye alıp çeşmeye doğru yol aldığı sırada KPSS'den 87,32 alıp İç Anadolu'da bir yere atanıp hem de bulunduğu yerin doğu görevi yerine geçtiğini annesinden duyduğu komşu kızını görmüş. İpek eşarbinin markasını arkasına getirip oralarda olmayan bir ayakkabı giymiş. Aldığı kredinin yüzde kaç faizli olduğunu, ne kadar yıl sonra ödemeli olduğunu bilen ana haber bültenimsi mahallenin köşesindeki bahçeli evde oturan Nazmiye teyzenin bahsettiği kızın otobüslerde sıkıntı çekmemek için aldığı arabanın da yanından geçmiş.

Aslında bir bilim hanımı olmak isteyen kızımız çeşmeye gidip su getirme işinden kendini azad edip o süre zarfına kadar memuriyeti düşünmek istemiş. Yanlış anlaşılmasın, annesinin sürekli övdüğü o kız hiç de kıskanmamış. İnternette sipariş ettiği kitaplar gelece kadar bahçe çapalama işinde babasına da yardım etmiş. Çamaşır ipine yetişemeyecek kadar küçük kardeşlerin tahsil meselesi de derdine dert eklemiş kızın. Neredeyse ince hastalığa tutulacakken belirtilerini fark edip sabah akşam tok karnına bilmem ne otunu dört dakika kaynatıp ağzı kapalı on dakika bekletip bir dakikada içmiş. Çok şükür iyileşmiş.

Gel zaman git zaman kızımız padişahların gözlüklü mü gözlüksüz mü oluşundan Anadolu'ya göç eden ilk insanın göz rengine, dünyanın hangi kilometrekaresinde kaç tane bitki bittiğinden dağların nereye nasıl uzandığına, tam düşmek üzere olan heceden en uzun paragrafın kaç santimetre olacağına hatta bin bilmem kaç yıl önceki altın bamya ödülünü alan sinema sanatçısının ayakkabı numarasına kadar öğrenmiş. Ve sınava bir hafta kala stres atmak için bütün aileyi babası köye pikniğe götürmüştü. Orada soğusun diye ilerideki suya karpuz bıraktığı sırada mutlulukla sınav stresi bile olmayan huzuruyla koyunlarını otlatan bir çobanla karşılaşmış.

Çoban kıza, "Dikkat et, eteğine basıyorsun, düşe-

**ÇOBAN
KIZA,
"DİK-
KAT ET,
ETEĞİNE
BASI-
YORSUN,
DÜŞEBİ-
LİRSİN;
SUYUN
DEBİSİ
YÜK-
SEK."
DEYİN-
CE KIZ,
"BURA-
LAR EN-
GEBELİ
BİR YER,
BÜYÜK-
BAŞ
HAYVAN
YAYMAN
LAZIM
YANLIŞ
YAPI-
YORSUN,
KİTAPTA
BÖYLE
DEĞİL"
DEMİŞ.**

bilirsin; suyun debisi yüksek." deyince kız, "Buralar engibeli bir yer, büyükbaş hayvan yayman lazım yanlış yapıyorsun, kitapta böyle değil" demiş. Çoban da ona "Her şey kitaplarda yazdığı gibi olmaz hanım kız." demiş. O da "Hayır yeni yayımlanan kitapta bu senenin son verileri bunlar, sınava bir hafta kala kafamı karıştırma, hem sen nerden bilirsin?" demiş. Çoban da "Hayat bilgisi mezunuyum ben fakat sen bu kadar stres yapma, her şey nasip, kısmet." deyip koyunlarını önüne katıp gitmiş.

Kız "Çok çalıştım ben, araba kredisi çekmeme az kaldı, tabiki de kazanacağım." diye kendi kendine övünürken karpuzu almak için eğilince tam da çobanın dediği gibi eteğine bastığı gibi suya düşmüş, baştan aşağıya islanan kızımız bir güzel üşümüş. Engibeli yere kuzeyden gelen rüzgârlı hava dalgası da eklenince diyare olmuş. Sınava kadar ne kadar muz, yoğurt, şeftali yese de her şeyin nasip olduğunu söyleyen çobana sınavdan sonra inanmış. Ve hayat bilgisi bölümü okumaya karar vermiş.

Günleri haftalar, haftaları aylar kovalamış; anne babası kızlarının nasıl yeni bir bölüm okuyacaklarını merak ederken tecrübe sahibi birine sormak akıllarına gelmiş. Az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Gün turunculuğundan bir ton daha açıklığıyla ağırırken ülkemizin en son sönmüş volkan dağının orta mesafesinde, yamaç yağışlarının çok olduğu, yeşilliklerin bol olduğu kuzey paralelleri içinde, yüreğine düşen aşk ateşi misali koyunlarına Pisagor'la Hipotenüs'ün hayatını anlatan çoban bir de bakmış ki uzaklardan bir araba geliyor.

"Kızımızın sizin gibi hayat bilgisi okumasını istiyoruz, hangi dershaneye gittiniz, kaç net yaptınız?" diyerek sorduklarında, çoban gülümsemiş. Sonra anne babaya hayatını anlatmış ve onu bunu boş verip kızlarına ilk görüşte âşık olduğunu söyleyip evlenmek istediğini, bütün hayat bilgilerini kıza anlatmaya da gönüllü olduğunu söylemiş. Kırmızı etin pahalı olduğu şu zamanda çobanlara da aylık maaş bağlandığını bilen baba, ayrıca bu kadar da bilgi donanımına sahip bir damatlarının olacağına sevinmesiyle harama girmeden kızını vermiş gitmiş. Kır düğünüyle herkesi çağırıp tören de az yağlı az kolesterolü döner ikramı da herkesi memnun etmiş.

Gökten üç elma düşmüş; biri hanım kızımıza, biri çobana, diğeri de dinleyenlerin başına.

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine.

Manifesta

Anne feryatlarının gökleri sardığı bu dünyada bütün şairlerin klemi kırılınsın.
Uçurtmaların savaş uçaklarına takıldığı bir dünyada gökyüzüne bakılmasın.
Vicdan denizlerinde çocuklar kıyıya vuruyorsa, bütün balıklar oltalarıyla savaş gemilerini tutsun.
İnsan hakları dediğimiz bir domuz eti olmuşsa Avrupa denilen kurtlar sofrasında, biz bir tas tarhanaya razıyız, oturmayalım o sofraya.
Sessiz çığlıklar yankılanıyorsa Ortadoğu'da, Kafkaslar'da, Anadolu'da; ozanın sazı kırılınsın, türküler sussun.
Yağmurdan bile incinen insanlar doluda bırakılmışsa bütün sığınaklar, barınaklar yıkılınsın.
Kelimeler anlamını yitirdi, kalem ağladı, kâğıdın içi parçalandığı halde insanoğlu hâlâ gülüyorsa, mutluluk yasaklansın toplu ortamlarda.
Kara örtüler mi örttük vicdanlarımıza da acıyı göremez, yardım çığlıklarını duyamaz olduk?
Anne yüreği yıkılan binaların altında kaldı Halep'te, Şam'da.
Akdeniz, Ege kıyılarına çocuk gülüşleri vurdu.
Avcının silahı, özgürlüğün bekçisi güvercinlere doğruldu.
Kırmızı kanatlı güvercinler yağdı gökyüzünden, kar taneleriyle yarışcasına.
Zeytin dalı kırıldı, ağacı kurudu.
Çağlar bir nefes oldu, nefesler zaman içinde kayboldu.
Savaş kol gezerken, barış uğramaz oldu.
Aynı anda bir sürü acı yaşıyor ama hiçbiri paylaşılmaz oldu.
Et tırnaktan ayrıldı, akıl kalbe küstü.
Neyin kavgasıydı ki bitmez tükenmez oldu?
Asır mıdır yorgun olan, yoksa insanlar mı?
Şayet bize mahsussa yorgunluk asrın payına ne oldu?

**ZEYNEP
SEVİNÇ**

KARDEŞİM DEDİM BULUŞMALARI

Kardeş Okul Projesi

FATİH KIZ ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ VE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
GENÇ ÖNDER KULÜBÜ TANIŞMA PROGRAMI

KATILIMCI:
ABDULLAH CEYLAN
GENÇ ÖNDER BAŞKANI

 24 EKİM SALI

 FATİH KIZ ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

öndergenc

öndergenc

   @ondergenclik

SABANUR
GÜMÜŞ

çinma günü

Bugün günlerden cuma ve boşa geçen her saniye tatilimden gidiyor. Pazartesi saat 09.00'dan cuma 14.30'a kadar süren esaretim son buldu. Bu sevinçle okuldan eve kadar koşarak geldiğimi, kapının önünde zile basacak gücüm kalmadığında anladım.

Hemen karnımı doyurup bilgisayarımın başına oturmak gibi planlar yaparak merdivenleri çıkarken, yükselen kadın kahkahaları beni te-dirgin etmeye başladı. Daire kapısının önüne vardığımda büyük bir hayal kırıklığına uğradım. 35'ten 40'a kadar bütün numaralardan en az iki çift, parlak taşlı, yüksek topuklu onlarca ayakkabı duruyordu. Yanlış kapının önünde olup olmadığını büyük bir umutla kontrol ettim. Ve sonra acı gerçekle yüzleştim: Korkutucu bir topluluk, kutsal günüm olan cumada gün yapıyordu.

Annem kapıyı açtı, her zamankinden farklı bir karşılamayla yanakla-rımı ıslak ıslak öptü, sıkı sıkı kucakladı. Fiziksel olarak benimle olsa da tamamen içerideki kadınlarla ilgileniyordu. Ellere ana oğul ilişkimizi kiskandırmak istiyordu anlaşılan. Onu bu oyununu bozmadan sakin-ce mutfağa çağırdım. Sinirli bir hâlde neden bu kadınların burada olduğunu sordum. Amacım cevap almak değildi, zaten her şeyin farkındaydım ama bir şekilde öfkemi kusmam gerekiyordu. Ağzıma yaptığı poğaçalardan birini tıktı. Sus demenin en lezzetli hâliydi bu.

Evdeki külotlu çorap kokusundan mutfaktaki yemeklerin kokusu-nu alamamıştım. Ağzımdakilerle birlikte olayları da sindirip tatilimi olabilecek en verimli ve bilgisayarlı şekilde planlamaya çalışacakken annem elimden tutup salona götürdü beni. Bir anda onlarca kadının odak noktası oldum.

Hepsinin elinde tepeleme dolu tabaklar vardı. Annemin bir hafta önce, apartmanda kat kat göbkle dolaşan ve suçu sadece hamarat olmak olan ne kadar komşu varsa hepsini eve toplayıp babamın yeni aldığı 180 ekran ultra HD akıllı televizyonun tanıtımını yapmak için "Kızlar Ebru Şallı'yla bir haftada tiğ gibi olacağız." diye uydurduğu kılıfa muhatap aldığı o kadınların çoğu karşımda, Ferhat'ın dağları delmesi gibi tabaklarındaki kısır tepelerini büyük bir aşkla mideye indiriyorlardı. İçlerinden biri, bileklerinden dirseklerine kadar, yıllar-dır yastık altında ne kadar altın, zincir, bilezik varsa hepsini üst üste takmaktan kaşığı ağzına zor götürüyordu. Yine de büyük bir azimle, döke saça tabağın yarısını kendisi yarısını halı yerken, annemin bin bir çile ile arayıp bulduğu, civarın en iyi yıkamacısında bilmem kaç paraya yıkattığı canım halısına acıyarak baktığı gibi bana baktığını hatırlıyorum.

Aynı anda bir salonda sekiz farklı sohbet dönüyordu. Çoğu akraba olmayan bu kadınlar, kaynanadan tutun görümcüye, hatta kocaları-na kadar birçok şeyi birbirlerine şikâyet ediyorlardı. Üstelik bu şikâ-yetler, okutsalar psikolog olacak potansiyele sahip, diğerlerinden yaşça büyük dolayısıyla hayatın sillesini daha çok yemiş, mahallenin Güzin abaları tarafından çözüme kavuşturuluyordu. Komşular, ara-larında kurdukları, tıkr tıkr işleyen bir sistemle kendilerini iyi etmeyi başarıyorlardı.

Annemin daha dün yemek yaparken arkasından atıp tuttuğu kom-şumuz Gülten teyze ile bugün sıkı sıkı olmasına, gördüğüm onca şey-den sonra şaşırmadım. Ev sahibi olmanın bir şartı mı bilmiyorum ama annem herkesle iyi anlaşmış gibi yapıp sekiz farklı sohbetin sekizini de dinliyor, anlıyor ve yorum yapıyordu. Ayrıca sohbet es-nasında çay bardaklarının boş kalmasına asla izin vermiyordu. Yeni gelin olduğunu tahmin ettiğim genç bir kadın çayları doldurma te-

şebbüsünde bulunduğu anda, annem düşmanca bir bakış atarak "Sen yorulma hayatım." dedi. Biraz daha ısrar etse kadını parçalayacaktı. Kimseyi mutfağına yaklaştırmaması, burası benim çöplüğüm de-mek gibi bir şeydi sanırım.

Haftanın yorgunluğunu yaşayan bir öğrenciye bu kadar karmaşa fazlaydı. Hiç konuşmadan odayı terk edecekken annem omuzlarımdan "Bu misafirler elbet gidecek." der gibi tuttu. Ortamdan kurtul-mak için bir tür sihre ihtiyacım vardı. Mümkünlüğü ile ilgili fazla dü-şünmeden kendi yararım için itaat etmem gerektiğine karar verdim.

Hepsinin üzerinde falanca yerden aldım diye bağırın, kimisinin "Ay etiketi orada mı kalmış?" pozlarına girdiği abartılı kıyafetleri, birbirleri arasında kıskançlık sebebiydi ve bu durum beni çok korkutuyordu. Olası bir itişmenin ardından söylenecek "Kim vurduya gitti gari-ban." cümlesinin öznesi konumundaydım. Kaçmak için yapacağım her harekette, vücudunun %80'i hamur işi olan kadınlarla karşılaşa-caktım. Üstelik hepsinin ayağında misafirliğe götürülmek için özel olarak alınmış, üzeri parlak, tüylü, yürürken topukları ben geliyorum diyen terlikler vardı. Bütün bu ihtimaller sebebiyle yeniden kaderime boyun eğdim.

Çok geçmeden annem amacına ulaşmak için harekete geçti. O ayı oynatıcısı, ben de onun esiri gibi hünerlerimi sergiliyordum. Orada bulunan bütün kadınların çocuklarından daha muhteşem olduğumu kanıtlamalıydım ki meşhur "komşunun oğlu" ben olayım. Eğer bunu başarırısam, eminim annem matematikten 100 aldığımda olduğun-dan çok daha fazla gurur duyacaktı benimle. Sorular Osmanlı'nın Bi-zans'ı topa tutması gibi ardı arkası kesilmeden geliyordu. Bu savaşçı kazanmamın zaten imkânı yoktu ama en az zararlar kurtulmam için soruları iyi dinleyip "Ne söylersem annem daha mutlu olur?" diye düşünerek cevaplamam gerekiyordu. Sorsanız 7 kere 8 için uzun bir süre düşünebilirdim ama bu sisteme annemin ayağındaki 5 cm to-puklu, hem şık hem sportif ev terliklerinin teşvikiyle çabuk adapte oldum.

Nihayet boncuk boncuk terlediğim, varlığından hiç haberimin ol-madığı onlarca özelliğimi sıraladığım mülakat sona erdi. Beş yaşın-da gittiğim jimnastik kursundan okuldaki notlarımın yüksekliğine, hayatımda başarının b'si geçen ne varsa hepsini anlattım. Annem memnun bir ifadeyle "Çekilebilirsin." der gibi baktı. "Peki, sultanım." deyip geri geri odadan çıktı.

Esaretim bittiği için çok mutluydum. Mideme oturan poğaçaların yerini almaları için karnımı annemin yaptığı harika yemeklerle do-yurdum. Gecikmeli de olsa okuldan dönünce yaptığım plan gerçek-leşmeye başladı. Hemen odama gidip üzerimi değiştirdim. Hafta içi yasak olan bilgisayarımı hasret gidermeye başladım. Benim de Güzin ablam o, ne derdim olsa çözmeye bir dizüstü bilgisayar yeter.

Okulda arkadaşlar arasında zaferlerimden, seviyemden ve serve-timden ötürü çok büyük saygı gördüğüm oyunun heyecanına kapılıp dünyadan soyutlanmışken annem odadan içeri girdi. Küçük bir çocuğun elinden tutuyordu. "Oğlum biraz da kardeş oynasın." demez mi? O an başımdan aşağı kaynar sular döküldü. Ne kadar "Oyun durmuyor, ona göre oyun yok bendel!" diye söylensem de mecbur hayatımın anlamı, biricik bilgisayarımı misafir çocuğunun kaba ellerine teslim etmek zorunda kaldım. Bilgisayarın karşısına oturduğunda, bir oyun kralının her şeye yeniden başlamasını sağla-yacak potansiyeldeydi.

BOZKIRIN TEZENESİ

POP JAZZ ALATURKA SAZ
NEŞET ERTAŞ

YOLCU

Söz Müzik: Neşet Ertaş
Kırşehir Yöresi
Albüm: Yolcu
Çıkış Tarihi: 2003

Bir anadan dünyaya gelen yolcu,
Görünce dünyaya gönül verdin mi?
Kimi büyük kimi böcek kimi kul,
Merak edip hiçbirini sordun mu?
Bunlar neden, nedenini sordun mu?

İnsan ölür ama ruhu ölmez,
Bunca mahlûkat var hiçbiri gülmez.
Cehennem azabı zordur, çekilmez,
Azap çeken hayvanları gördün mü?

İnsandan doğanlar insan olurlar,
Hayvandan doğanlar hayvan olurlar.
Hepsi de bu dünyaya gelirler,
Ana haktır sen bu sırta erdin mi?

Vade tekmi olup ömrün dolmadan,
Emanetçi emanetini almadan,
Ömrünün bağının gülü solmadan,
Varıp bir canana ikrar verdin mi?
Varıp bir cananın kulu oldun mu?

Garip bülbül gibi feryat ederiz,
Cehalet/Cahiller elinde küskün kederiz,
Hep yolcuyuz; böyle gelir, gideriz,
Dünya senin vatanın mı, yurdun mu?

Acayip Mekanlar

ZENNUR
ÇALIK

Doğal Bir Mekân Arayışında Olanlar İçin; Pervane

Bursa Muradiye'de açılan Pervane Kafe'nin tasarımı, atmosferi çok başka. Pervane'de küçüklükten bu yana büyütülmüş bir hayâlin emeği var. Kafenin işletmecisi Cüneyt Hedef, daha önce çalıştığı mekânlardaki tek-düzeleşmiş tasarımı fark ederek doğal, rahatlatıcı ve özgün bir mekân açmanın hayâlini kurmuş. 500 yıllık bir evi ve bahçesini yenileyip ona Pervane adını vererek bu hayaline kavuşmuş.

Kafe son derece lüks mobilyalardan, aksesuarlardan değil; hurdacıdan alınıp tamir edilerek soft renklere boyanan mobilyalardan ve aksesuarlardan oluşuyor. Kafenin iç mekân tasarımı ise öyle doğal ki koltukta oturup kahvenizi içerken kendinizi bir ev ziyaretine gelmiş gibi hissedebilirsiniz. Aynı zamanda menüde israfa sebebiyet verecek, insan sağlığına zararlı olan her türlü yiyecek-içecekten kaçınılmış. Örneğin içecek seçeneklerinde yabancı kahve türleri yerine Türk kahvesinin çeşitleri, gazlı içecekler yerine el yapımı şerbetler var. Tabii çocuklar da unutulmamış. Çocuklar toprakla tanışsın, oynasın diyerek bahçeye yapılan küçük bir dağ evi bile var. Oynayan çocuklara Pervane'nin maskotu olan Maya ve kediler de eşlik ediyor. Üstelik

menü fiyatları da çok uygun. Şöyle güzel bir yere kurulmuş hamakta kitap okurken kahveni içsem, bir yandan da Bursa'yı da izleysem ne güzel olur diye hayâl kuruyorsanız Pervane'ye muhakkak uğramalısınız. 😊

Restorasyon Böyle Olur Dediten: Nevmekân

Unutulan tarihî mekânların gün yüzüne çıkarıldığına şahit olmuştuk ama eskiden İETT garajı ve tramvay hangarı olarak kullanılan bir mekânın şimdilerde kitapseverlerin vazgeçemediği nezih bir mekâna dönüşeceğini sanırm düşünemezdik.

Bağlarbaşı Kültür Merkezi'nin hemen yanında yer alan Nevmekân Sanat Galerisi, sahne ve kitaplı kahve konseptiyle farklı bir harmoni sunuyor ziyaretçilerine. Mekân, özel bir restorasyondan geçmiş. Tasarımında kullanılan metal ve ahşap kaplamaların yanı sıra renk-

lerin valör dereceleri çok iyi ayarlanmış. Kafenin neredeyse tamamını çevreleyen ve tasarımın aslıyla bütünleşen kütüphanesi insana huzur veriyor. Yolunuz Bağlarbaşı Kongre Merkezi'ne düşerse, ki İstanbul'daki konferansları takip eden herkesin yolu mutlaka düşer, arkadaşlarınızla oturup kahve içebileceğiniz, okuduğunuz kitapları değerlendirebileceğiniz güzel yerlerden biridir diyebiliriz. Ayrıca Nevmekân, yazarlardan fikir adamlarına kadar birçok değerli insanı biz gençlerle buluşturuyor. Bu etkinlikleri kaçırmamanızı şiddetle tavsiye ederiz. 😊

Eski İstanbul'a Götüren Küçük Bir Tekne Misali; Sahibü'l Çay Âsaf Osman Efendi

Üsküdar'da huzurun kalesi olan bir mekân var: Sahibü'l Çay Âsaf Osman Efendi. Önünden geçerken içeriye baktığınızda içerdeki güzellikleri hemen fark edeceğiniz bu mekân, içine 4-5 masanın anca sığabildiği küçük bir dükkân. Âsaf Efendi, sizleri daha ilk gidişinizde kendisine bağlayacak.

İçeri girer girmez ruhunuzun en derinine dokunan bestelere kulak verince Tanbürî Cemil'le veya Mozart'la, Bach'la bir yolculuğa çıkacaksınız. Mekânın menüsüne gelince... Adından

da anlaşılacağı gibi menüde sadece çay var. Ama bu çaylar öyle bildiğimiz çaylardan değil. Mekânın fikir sahibi Osman Efendi tarafından her biri farklı bir yerde içilmiş, tat uyumlarına göre birleştirilmiş olan çaylar, adını damakta bıraktığı hissiyata göre ney makamlarından alıyor. Sunumlar da bizzat bu tatların mucidi Âsaf Bey tarafından yapılıyor ve çaylar birer birer anlatılıyor. Sipariş verdiğiniz bir bardak çayla birlikte Madlen kurabiyesi, hediye olarak düşünülen ve sipariş

ettiğiniz çayla ilgili açıklamaya yer veren kitap ayracının yanı sıra, çayınızın demlenme süresini göstermesi için bir adet kum saati geliyor masanıza. He bir de mekânın ev sahibesi, hanım kedisini Sofya da katılabilir sohbet halkanıza. Bunlarla birlikte bolca kitabın da mekân içinde yer alması oturup çay içmek için yeterli sebepler arasında. Daha ne olsun dediğinizi duyar gibiyiz. Farklı bir gün yaşamak isterseniz, sizlere muhakkak Âsaf Efendi'de bir çay için deriz. 😊

İNCELE

@asafosmanefendi

ON BEŞ TEMMUZ

Aylardan temmuz, günlerden ihanet
Karanlık gecede can dedi vatan
Bir kavga ki varlık yokluk arasında
Ölümlle hayat vuruştı kıyasiya
Can ekildi toprağa, yerine döndü vatan

Çanakkale'den kalan gün gibi
Yeni bir destana ser verir gibi
Yakıldı zaferin aşktan fitili
Can verdikçe cana geldi vatan
Can havliyle düştükçe üzerine

Vatan bedel ister ak alınlı can
Sende tankı delen iman var
Bin yıl ihanet kuşansa ne çıkar
Daha can istemedi vatan,
Üstüne sevdıyla düşen var

Sancağı yere düşürmeyen ülke
Gece içinden ülke çıkaran millet
Sinesinde ateşle tutuşan anne
Senin çocukların, dünya durdukça
Şehadetle yürüyecek ihanetin üstüne

Can verip vatan alan ruh
Ey yeniden boyanan bayrak,
Ey kefene aynı sevdıyla sarılan
Senden sonra ölüm yok bu diyarda
Şehadet yazdın çünkü gök boşluğuna

Gökten, yerden gelse ne çıkar
Bizde ölümü kucaklayan sine var
Yerin altı sesimize ses katar
Biz cana vatan deriz, vatana can
Bizdedir tank durduran avuçlar

Bir ölüp bin dirilen erleriz
Mekânlardan taşar bizim sevdamız
İhanetin her türü birleşsin gelsin
Biz ateş içinden marş besteleriz
Biz ölüm yerine sevda yazan milletiz.

AHMET
MERCAN

GÖLGENİN
YEDİDE BİRİ:

Kar deş lik

FATİH
SULTAN
SEMİZ

Kardeşlik, kardeşin için bir böbreğe razı olmaktır.
Kardeşlik, kaleci ile baş başa pozisyonda pas vermektir.
Kardeşlik, son saniyede kaçan üçlüğe kızmamaktır.
Kardeşlik, çok sıkışmana rağmen tuvalet sırandan vazgeçebil-
mektir.
Kardeşlik, askerde nöbeti 5 dakika erken teslim almaktır.
Kardeşlik, dolmuşta tek kişilik boş yere kardeşini oturtmaktır.
Kardeşlik, hak işte yanında, batıl işte karşısında olmaktır.
Kardeşlik, paylaşımları sonuna kadar okumak, videoları sonuna
kadar izlemektir.
Kardeşlik, rahat yataktan vazgeçmektir.
Kardeşlik, bayat ekmeği kendine, tazesini ona vermektir.
Kardeşlik, yemeğin sıcak olup olmadığını kontrol etmek için ilk
kaşığı daldırmaktır.
Kardeşlik, düğününde çeyrek takmayana kızmamaktır.
Kardeşlik, sabah namazına uyandırmak, nafile oruca teşvik et-
mek, kolundan tutup sohbeti götürmektir.
Kardeşlik, kitap tavsiyesinde bulunmaktır.
Kardeşlik, "Haydi gidiyoruz." dediğinde "Nereye?" diye sorma-
maktır.

Kardeşlik, kardeşim zehirlenmesin diye sigarayı bırakmaktır.
Kardeşlik, benzinli arabayı kendine, mazotlu arabayı kardeşine
almaktır.
Kardeşlik, ince düşünmek, ince konuşmak, kardeşliğin altını ka-
lın kalın çizmektir.
Kardeşlik, kalleslik değildir.
Kardeşlik, teferruatlara takılmamaktır, en sevdiğinden vermek-
tir, yere düşenden değil daldakinden koparmaktır, tayinini erte-
lemektir, müdürlüğe onu önermektir, fazla dakikalarından değil
kontörlerinden vermektir.
Kardeşlik, halı saha maçında kaleye geçmek, milletin içinde ren-
cide etmemek, bir dinleyebilmek, onun için estağfurullah diye-
bilmek, evleneceği eşini bulmaktır.
Kardeşlik, garındaşıktır, yediğinin içtiğinin ayrı gitmemesidir.
Kardeşlik, soğuk havada üşüyen, sıcak havada yanan, yemek
parasını ödemek için ilk kalkan, yemekleri sünnetlemek için de
en son kalkan olmaya razı olmaktır.
Kardeşlik, her an ölebilir düşüncesiyle kardeşine yaklaşmaktır.
Kardeşlik, kalp kırmamak, ideolojik olarak yaşamamak, seçim-
den öncesi de sonrası da bir olabilmektir.

Eskiden garipserdik. Herkesin çay söylediği masada, “bir oralet” diyen adama dönüp bakılırdı bir kez. Malum toplum baskısı. İkilik çıkarın adam sevilmez memlekette. Şimdi ikiliğe şükreder olduk. Garipsemeye garipsemeye, garip bir toplum oluyoruz eskiye nazaran.

Son yıllarda biraz evrilsen de kafe ya da çay ocağı kültürü, kapitalizmin pek varlık gösteremediği bir mecrâ. En azından çay ucuz, garson naif, muhabbet koyu. İnsanların sırf muhabbet için yüz yüze geldiği nadir yerlerden biri. Hâl böyle olunca bir çay içimlik meseleler genelde çay ocağına ya da modern ismi ile kafeye saklanıyor. Nice devletler kuruluyor o masalarda, nice memleket kurtarılıyor, nice dert dinleniyor, nice, nice.

Yine çayı güzel bir mekânda, dost meclisinde, hem hasret gideriyor hem de hararetili meselelerden bahsediyorken garson geldi. “Ne istersiniz?” diye sorunca her zamanki gibi “çay” dedim ben. Bir arkadaşım “kuşburnu”, diğeri de şöyle bir gerilip “ÇÖRÇİL” dedi. “Bol limonlu, tuzu az.” diye ekledi. Göz göze geldik. “Allah Allah!” dedim. Bilirler zira kelime hassasiyetimi. Medeniyetimizle meselesi olan kelimelerle kavgam vardır. Kavgamız olmalı. “Neymiş?” diye sordum bilmezlikten gelip. “Sade sodayı cam bardağa koyup üzerine bolca limon sıkıp biraz da tuz ekince, tadına doymadığın şey...” dedi. “Eyvah.” dedim.

Çörçil, tadına doymulmaz olmuş memlekette. Hem de hassasiyet sahibi bir adam, garipsemeden, seve seve böyle kullanır olmuş o kelimeyi. “Yahu limonlu sodanın nesi var?”

dedim. “Abi herkes çörçil diyor artık.” diye cevapladı.

İnsan, herkes olmamalı bence. Yalnız çörçil kelimesinden bahsettim ama birçok hususta böyle. Her gün garip garip kelimeler, paldır küldür giriyor dilimize. Milletinin freni yok. Alıyor da alıyor. Bir dur diyenimiz yok. Tamam, aldık almasına. Misal çörçili... Hiç mi gelmiyor hatırmıza Çanakkale? Şehitlerin kemiklerini sızlatan o kelimenin yeri, bilinçaltımızda iyi mi sahiden? Değilse neden böyle kolay kullanıyoruz?

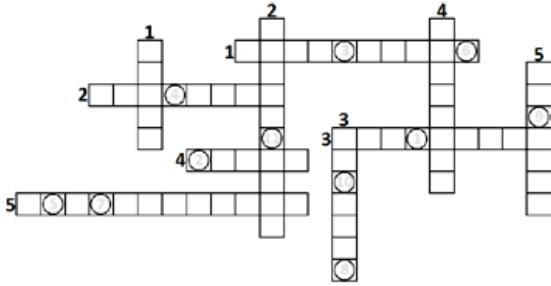
Gün be gün daha da tahrip oluyor dilimiz. Oysa bir medeniyet, kelimelerle var olur, kelimeler hayat verir bir millete. Din kelimeleri anlaşılır, insan kelimeleri anlaşılır. Kendi kelimeleriyle ama. İsmarlama olanlarla değil!

Bir yerde yanlış yapıyoruz, bariz. Biri mecaz yapıyor, “ironi” diyoruz. Kimliğini gizliyor, “fake” diyoruz. Tarafgirlik yapıyor, “troll” diyoruz. Daha neler diyoruz neler. “Kıran girdi.” diye bir deyim var, bilirsiniz. Sahi bizim kelimelerimize kıran mı girdi? Yoksa kendi medeniyetimizden mi sıkıldık?

Bir kurgu olduğu apaçık. Algımızı, ilgimizi değiştirmek için çırpınıyor birileri. Yetmiyor demek ki... Dilimizi, dolayısıyla özümüzü de değiştirmenin gayretine düşüyorlar. Hükümete darbe yapmak yıllar alır. Ama dilimize ve hüviyetimize yapılan darbeler her gün daha şiddetli, daha tahrip edici oluyor. Rahat bırakmıyorlar. Buna rağmen bizde bir rahatlık var. Yadırgamama rahatlığı... Dedik ya, garipsemeye garipsemeye, garip bir toplum oluyoruz eskiye nazaran. Akıbetimiz hayr ola...

BAYRAKLAR

Şifre: ○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○

Bayrağında hilâl ve yıldız olan ülkelerin isimlerini tabloya yazın ve şifreyi çözün:

Soldan Sağa:

Yukarıdan Aşağı

PAROLA

Kerem Bey, gizli bir örgütün toplantısına katılmak istiyordu. Ancak derneğe giriş için gerekli olan parolayı bilmiyordu. Toplantı yerine gitti ve bir köşeye saklandı.

Bir dernek üyesi gelip kapıyı çaldı. İçeriden "Altı" dediler. Adam da "Dört" dedi ve kapı açıldı. Daha sonra bir başka üye geldi. İçeriden "Dört" dediler. O da "Dört" dedi ve içeri girdi. Bir başka dernek üyesi daha geldi ve içeriden "Yedi" dediler. O da "Dört" diyerek kapıyı açtırdı.

Kerem Bey şifrenin bu kadar kolay olduğunu tahmin etmiyordu. Hemen gidip kapıyı çaldı. İçeriden "iki" dediler. O da "Dört" diye cevap verdi. İçeriden "Parola yanlış. Giremezsiniz!" dediler. Kerem Bey çok şaşırmişti. Kaç demeliydi?

EŞİTLİK

Sadece bir rakamın yerini değiştirin ve eşitliği sağlayın:

$$25 - 30 = 2$$

BİR DE BURADAN BAK

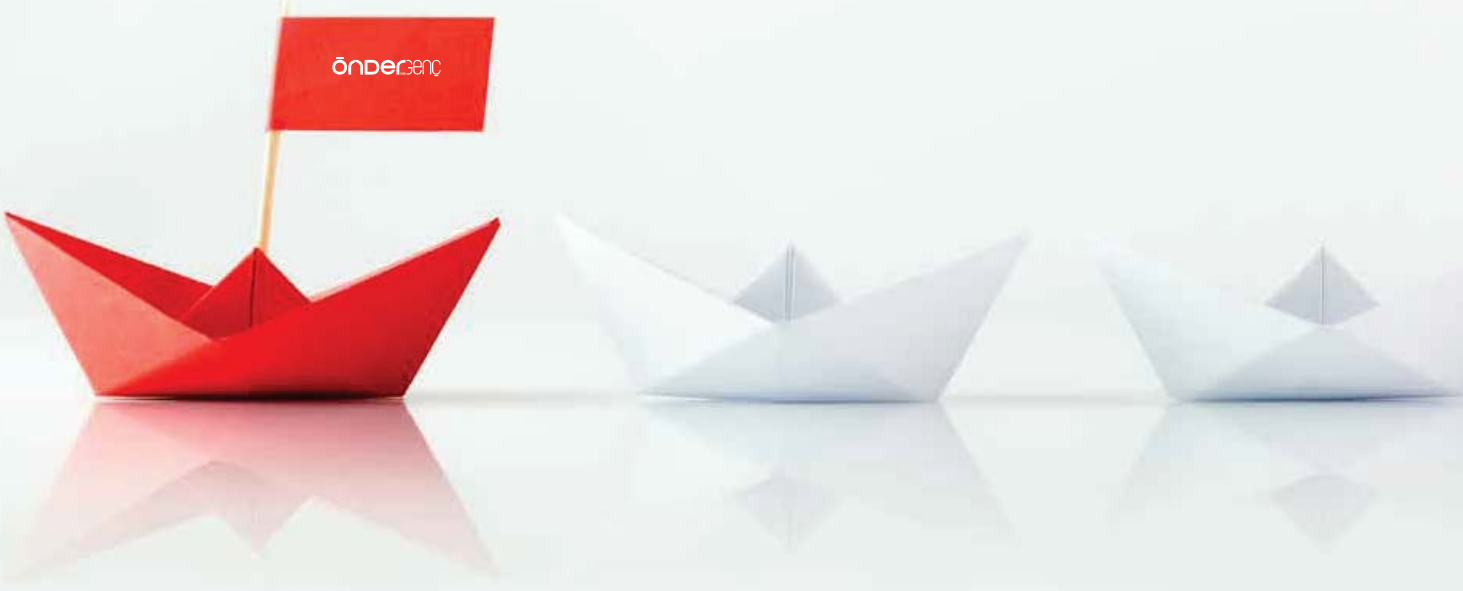
bit.ly/2s15C2b

ZEKÂ
SPOR
SERHAN
BÜYÜKKEÇECİ

LİDER EĞİTİM Kampı

GENÇ ÖNDER KAMP LİDERLERİNİ ARIYOR

SEN DE "LİDERLİK BENİM RUHUMDA VAR"
DİYORSAN, BU KAMPI KAÇIRMA!

20-22 EKİM

ÖLÜMÜ HAYATA TERCİH EDEN BİR
MİLETİN ÖNÜNDE HİÇBİR ŞEY
DURAMAYACAKTIR.

HASAN EL BENNA

15/07

Hayat,
inanan ve
**SALİH AMEL
İŞLEYENLER DIŞINDA
HIÇ KİMSENİN
KAZANMADIĞI BİR
oyundur.**

Aliya İzzetbegović

